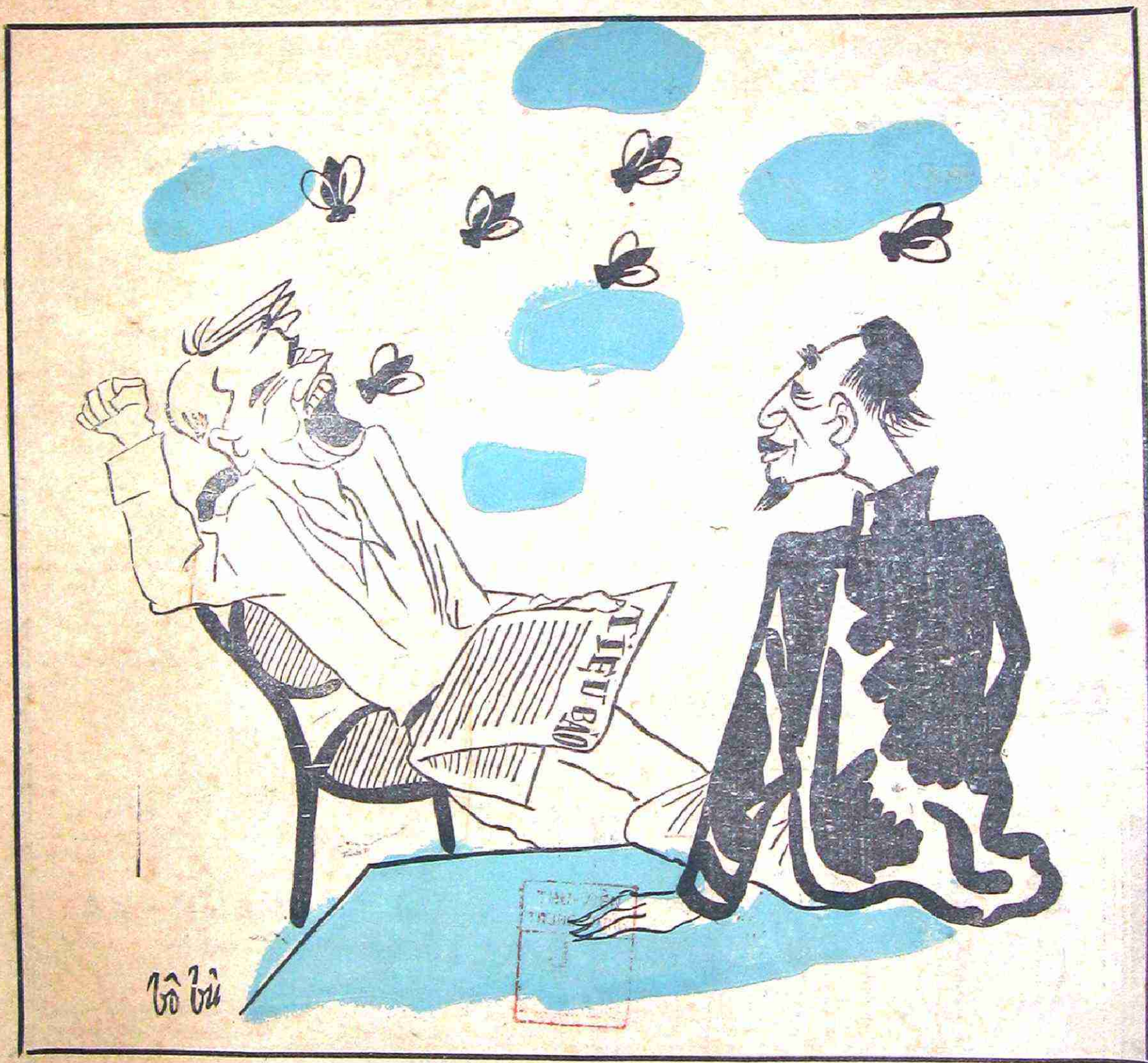

NGAY TAY

NĂM THỨ NĂM—THỨ BẢY 10 AOUT 1940—SỐ 220, GIÁ 0p12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ : 80, ĐƯỜNG QUAN THÁNH—TÉL. 374

ĐIỀM GÌ ?

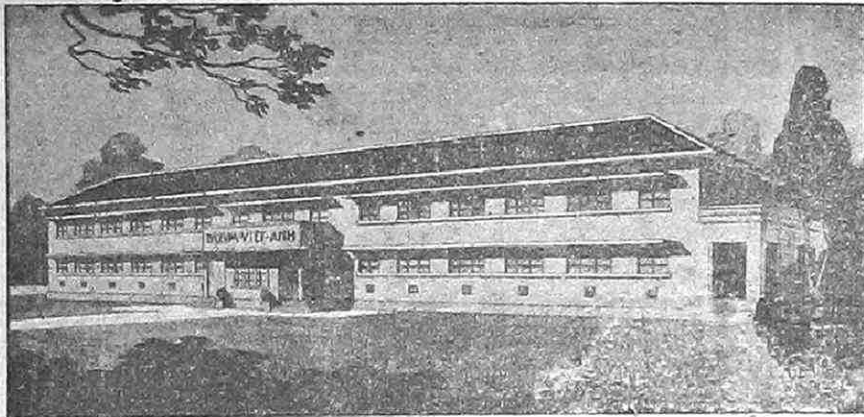
—Tôi vừa mới ngáp phải con ruồi ! Không biết là điềm gì ?

—Đích là điềm chó ngáp phải ruồi !

LYCEUM VIÊT - ANH

Ở HUẾ

là trường tư-thực KIẾN-TRÚC vĩ-đại và TỒ-CHỨC hoàn toàn nhất Đông-dương
Có ba đặc-điểm lớn :

Ảnh nhà trước của trường VIỆT-ANH

1.— Giáo-sư danh tiếng có bằng cử nhân tây, Cao-đẳng sư phạm, Cử nhân luật, bằng P. C. B., tú-tài v. v...

2.— Giáo-dục theo một quy củ mới, rất trọng về Đức-dục, thể-dục, và mỹ-thuật ngoài sự học theo chương trình nhà nước.

3.— Có đủ học liệu tối tân và các phòng học, phòng thí-nghiệm, phòng cinéma, préau... tổ chức không khác gì các trường Lycée lớn của nhà nước :

Khởi - giảng : 2 Septembre 1940

Đơn nhận học phải nộp trước mới để dành chỗ chắc chắn được. Từ lớp Moyen đến 4e année P.S. Có mở cours de L. A. M. S. cho học sinh sức bằng diplôme học thêm đề thi các bằng lớn.

Sang năm sẽ mở cả Cycle Secondaire complet. Internat đang làm, rentrée vài tháng mới xong và sẽ sắp đặt như các Lycées và Collèges, có Réfectoires, dortoirs, douches, lavabos, W. C. . .

Hiệu trưởng :

DAO DANG VY

Bút máy

PARKER giá 23p50 34p50
WATERMANN giá 17p50, 22p75, 26p75
EVERSHARP giá 15p25, 24p50, 38p85

Ngòi vàng của

◆ ◆ HOA - KÝ ◆ ◆

Ngòi Thủy - Tinh

KAOLO giá 5p00

KHẮC TÊN.— Có máy điện khắc tên họ vào bút không tinh tiền. Làm quà hay mừng cưới một người bạn một cái bút máy có khắc tên người bạn đó vào thì không gì nhà và quý bằng.

GỬI KHẮP ĐÔNG DƯƠNG.— Những bút của bản hiện gửi đi đều có thơ chuyên môn xem rất cẩn thận và mỗi cái bút gửi đi đều có facture ghi số làm bảo-đảm. Nên dù ở xa mua cũng không ngại mua phải hàng xấu.

MAI-LINH

60-62, Avenue Paul Doumer — HAIPHONG
Téléphone 332, Boite postale No 41

Nhà bán kính và bút mở từ năm 1932

Thuốc sán sơ mít

Rất thần hiệu, Số 28. Giá Op.70

Mắc bệnh sán, hay đau bụng vật, hay ăn của ngọt, bở dôi là đau, đi ngoài thường theo ra con trùng như sơ mít lẫn với phân, có khi tự nhiên ra ở quần, rất là bẩn thỉu, nếu không chữa, trùng sán ngày một nhơn ra, sức người ngày càng yếu dần, sinh chứng đau sôi hai cạnh sườn, mà thiệt mạng, uống thuốc này cam đoan trong hai giờ, ra ngay con trùng giải 12 thuốc, khỏi hẳn. Các ngài có mua xin mua cho được Thuốc sán sơ mít Thanh-xa (dấu hiệu con voi) giá Op.70 máy là thứ thật kéo nhâm thuốc giả nống vào thêm hại.

Thuốc run

Bất cứ người nhơn hay trẻ con, mắc bệnh run đũa hoặc run kim, hay tra nước rũi, đôi hay quặn đau bụng, uống thuốc này buổi chiều ra hết run không phải tây. Giá mỗi gói Op.20.

Thuốc bỏ da dầy

Uống thuốc run hoặc thuốc sán của bản đường, đã ra hết rồi, nên uống thêm thuốc này, cho bỏ da dầy, và giết hết vi trùng và trứng của run sán còn sót lại, thì không bao giờ mắc bệnh run sán nữa, người chóng trở nên mạnh khỏe béo tốt. Thuốc này có đặc tính chữa bệnh: Đau dạ dày, ăn chậm tiêu, hay đầy hơi, đau tức ngực, đau xuyên cạnh sườn, đau ngang thắt lưng, khi đau khi không, như giả cách, uống thuốc này một hộp bớt ngay, ba hộp khỏi hẳn. Giá 1p60. Các thứ thuốc kể trên hiện có bán tại

Nhà thuốc THANH - XA

73, góc phố hàng Thiếc và hàng Nón — HANOI
Ngoài cửa treo cờ vàng

Ở xa mua lĩnh hóa giao ngân.

Đại lý. — Haiphong : Mai-Linh, Nam-định : Việt-long, Hải-đương : Quang-huy, Bắc-ninh : Vinh-yên, Sơn-tây, Tông : Quý-lợi, Việt-tri : Vạn-lợi, phố Việt-lợi, Vinh-yên : Ngọc-tân, Phúc-yên : Thanh-phong, Phú-thọ : Tế-hóa-đường, Hà-đông : Thanh-xa cửa chợ, Hồng-gay : Đại-thành, Thái-nguyên : Quảng-thành, Hòa-bình : Kim-long, phố Đồng-nhân, Thanh-hóa : Thái-lai, Ninh-bình : Ich-trí và đại lý ruyện Vạn-vân, Vinh : Sinh-huy, Huế : Đức-thành, Việntiane : Việt-hóa, Uông-bý : Mai-linh rue Vernaz.

Và khắp các tỉnh những nơi treo biển đại-lý Thanh-xa đều có bán.

mới xuất bản

2 BÀI VÕ

SU' TỬ' CÔN CẦU

và nhiều miếng hiềm độc để dạy hai người đấu với nhau. Mua ngay Sách dạy « HỌC ĐẤU VÕ TÀU » giá Op.60 NHẬT-NAM THƯ-QUÁN 19 Hàng Điếu HANOI Mới xuất bản — Do SON - NHÂN soạn

QUẢNG CÁO
các ngài trao cho

CPA

comptoir de publicité
artistique

5-7 Julien Blanc
HANOI - Tél. 1254

Directeur Nguyễn trọng Trạc

trông nom và xếp đặt
bao giờ cũng có

hiệu quả

Phòng khám bệnh và chữa
bệnh bằng điện
54, phố Gia-Long, Hanoi

Bác sĩ Nguyễn - đình - Hoàng
Cựu chuyên môn chiếu điện tại nhà thương
PITIÉ ở PARIS

Chữa đủ mọi bệnh
Chuyên môn bệnh Da dầy và Phổi

Vô đức Diên
và
Nguyễn văn Nghi
KIẾN TRÚC SƯ

8, Place Négrier
HANOI - Tél. 77

**Éditions
choisies** Mới in xong: những tập sách quý

*rượu cần
chàng ường mà say!*

của Nguyễn khắc Mẫn. giá 0p.35

ái-tình

XÉT THEO TÂM-LÝ VÀ Y-HỌC. của Thu an Giá 0p.55.

người, ngợm!

của Tam Lang. Giá 0p.25

đời vô định

của Phạm ngọc Khôi. Giá 0p.40

cô gái giặt sa

(lái bản)

của Hoè Lâm, Giá 0p.35

Dang in:

*bức thư
của người không quen*

của Lan Khai

những ngày sa ngã

của Phạm ngọc Khôi

Thư từ gửi về:

M. NGUYỄN GIA VỸ éditeur
62, Rue Takou - HANOI

Kính Thuộc

Kính hiệu **Filocros** là
hạng tốt nhất để đi ngoài
nắng, giá từ 4p. trở lên. Bàn
đủ thứ kính lão (viên thị) và
cận thị. Có nhiều kiểu gọng
nhựa, gọng kền, gọng vàng
rất đẹp và chắc chắn. Có
máy lắp mắt kính và chữa
gọng kính.

Gửi tỉnh hóa giao ngân

đào lập

97, Hàng Gai, Hanoi

Luthart

BỔNG TIẾNG
KÈU
ĐẸP
BỀN

**Guitares
Banjos
Violons**

Mandolines et
accessoires de
Lutherie

DƯƠNG THIỆU TỨC
57, Rue du Chanvre 57
- HANOI -

**GOMME và PHẤN
THO**

DERMINA

đã được tín nhiệm khắp xa gần

Phấn 0p25 10 grs

Gomme 0p10 2 grs 5

0p20 5 grs

CAPRI

JULES FERRY

HANOI

Mat đẹp như xuân
Ngày xuân về mặt muốn tươi đẹp rực-rỡ, nên
sử dụng, da sẽ không bao giờ hư như: nẻ
bất gió, bất nắng, giảm sần, to da, v. v...

ai mô mỹ viện

Nên mua máy uốn tóc: 100p.- 200p.- 400.- đến
1800p. - Máy điện Rayon Violet; 80p.- 150p.

Máy sấy tóc: 25p.- 350p.- Máy uốn

lông mi: 0p.90 - 12p.00 Máy điện

Máy điện Massage (soa nắn): 9p.-

45p.- 240p.- Máy làm nở vú

(ngực đàn bà) 40p.- 380p. Máy

điện kẹp mũi làm dọc dừa 485p.-

tondeuse điện: 70p.- Douche pul-

M Y

AMY

Thần đều, ngực (vú) nở, dáng đi đẹp. Chỉ dùng
điêm-trang giữ gìn các lối lịch sự. Giá sửa từ
MỘT ĐỒNG. Răng đen, trắng. Uốn rộm tóc.

MY VIEN AMY 26 Hàng Than Hanoi

hiệu hót tóc?

vérisateur điện 60p.- Vibro Masseur Standart

18p.- Kim uốn tóc thường: 1p.80-

9p.50- Thuốc uốn tóc permanence:

1p.- 2p.- 3p. Purma (fabrication

américaine) làm lông mi dài cong

Nếu mua máy, xin dạy cách làm

cần thận, chắc chắn. Amy đại-lý

các máy sửa đẹp Pháp - Anh - Mỹ

VIEN

36 Phố Phường

Phiên chợ xanh (Tiếp theo)

BÀ CỤ BÁN XÔI

TRONG khi phiên chợ xanh đang họp, tuy đêm khuya, mà quang cảnh cũng không thiếu phần tập nập. Những người bán gọi thêm đến một số người mua; cả người bán lẫn người mua lại gọi thêm một số hàng quà. Gánh hàng phở nóng trước chợ Đồng Xuân lúc ba giờ đêm cũng là một gánh phở ngon, có lẽ trong không khí mát và lạnh ban đêm, mùi phở thơm quyến rũ người ta hơn. Rồi hàng xôi, hàng bánh cuốn nóng, hàng bánh tây chả, vãn vãn, cũng tụ họp nhau vào để lập thành cho đầy đủ một quầy quà ngon, nhiều hương vị.

Nhưng các hàng quà đó chỉ có bán những buổi phiên chợ mà thôi. Ngoài ra, có một hai hàng quà bán quanh đêm, dù phiên chợ xanh có họp hay không. Vì trước chợ Đồng Xuân không bao giờ làm vào cảnh vắng lạnh và tịch mịch. Bao giờ cũng có người: một vài thầy đội xếp đến « tua » đi tuần đêm, một vài người đi bán vé, một số đông các bác kéo xe... và một vài người (thích chơi khuya, hoặc ở các rạp hát hay nhà chớp bóng về, còn vui chân lang thang mãi trên các vỉa hè Hanoi để nghe tiếng gót giầy của mình vang động; hoặc ở cao lầu ra, muốn đi hóng gió mát cho tiêu, hoặc ở các tiệm thuốc phiện ra — cái này thì phần nhiều — đã có một vài điều chênh choáng trong chân, muốn đi đây, đó, không mục đích, không cần nghĩ giờ về, và thấy đời lúc ấy dung dị, dễ chịu và tâm tạm sống được...

Muốn thức quà no, thì lại hàng xôi, cơm, của bà cụ phố hàng Khoai. Bà dọn hàng trước cửa chợ đã từ lâu lắm, không biết đã mấy năm rồi, và chỉ dọn từ lúc chín, mười giờ tối trở đi cho đến sáng. Bà bán đủ các thức xôi: xôi vò, ăn bùi và béo, xôi đỗ ăn đậm vị, xôi lạc ăn vui miệng, đôi khi cả xôi gấc đỏ tươi, lúc sơ ra khỏi bốc thơm phứt. Ăn với những miếng thịt thái vuông to, rán phồng (tuy rất ít mỡ) và mắm muối sẵn sàng; hay những miếng chả (rán, không ngon lành lắm — người nghèo có kỳ quần gì đâu! Đã lâu, bà có làm một thứ giò sò, mỡ ròn và mộc nhĩ, ăn cũng thú vị.

Khi nào đồ chứng khách hàng đã ngấy xôi, thì bà bán cả cơm, với cá riếc rán, với chứng gà «ôm-lét» (mà tôi ngờ là trứng vịt!), với vó bò hay giò lợn; và cả một nồi mọc quánh như keo sơn, béo ngậy như thịt đông.

Ở đây, không có gì đáng quyền rũ một người sành thưởng thức, quả vậy. Nhưng phải trông các bác xe, các người phu ngồi ăn, mới hiểu cái ngon lành có thể đến được bực nào!

Nhấp một vài chén rượu, thong thả gặm một mảnh vó bò may còn dính nhiều thịt, vó tròn nằm xối trong tay trước khi đưa lên miệng, họ có cái sung sướng của nhà nghệ sĩ thưởng thức ống vản hay, (có lẽ họ là những nghệ sĩ không tự biết). Mà nếu hôm ấy buổi xe lại có lái, thừa được vài hào, thì cái thú của họ thực là vô cùng tận.

Cho nên quanh một hàng của bà cụ phố hàng Khoai, bao giờ cũng vây một, hai vòng người. Thỉnh thoảng, chúng ta được thấy một vài nhân vật lạ: một vài người, không biết ở đâu và sống bằng cách gì, gầy gò và rách rưới, nhưng quần áo sáng trọng trước kia. Nhìn kỹ thì biết là những người nghiện; phải, mà chỉ có những người nghiện mới biết đưa miếng giò lợn lên ngậm ngấm một cách âu yếm và thiết tha nhường ấy, mới biết khả hợp rượu một cách ngon lành như vậy, mới biết đưa tay có móng đen, véo đĩa xôi một cách chắt chiu như thế kia; họ tỉnh từng xu, thêm bớt từng tí mỡ, và mặc cả từng khoanh giò; nhưng cái nhắm nhía, cái lơ dờ mắt ngẫm nghĩ đến vị miếng ăn, dù tỏ một tâm hồn cảm giác không thường, cùng với một sự từng trải đã qua nhiều đau đớn.

Cái ngon ăn ấy cũng dễ lây lắm. Cả đến chính bà hàng cũng theo được cái nền thưởng thức. Những lúc vắng khách, bà cũng rót một chén rượu to để cạnh, và thong thả tự nhấm những thức ăn chính tay mình làm ra... Có lẽ bà tự lấy làm bằng lòng: vì mắt bà lâu dần mờ say đi, tay bà dính thêm nhiều mỡ, và bèn thúng thêm một đồng xuong con... ít ở đâu mà được người bán cùng với người mua cùng là tri kỷ, hiểu các vị một cách thấu đáo như thế, và cùng bàn chuyện về xôi, giò, chả với cái dễ dàng thân mật của những người kính phục lẫn nhau.— Ở đâu, nếu không ở chốn Hanoi 36 phố phường?

« Giờ ăn đã no rồi; rượu đã làm cháy khô cổ họng. Còn gì bằng một chén nước chè nóng, một lá giầu tươi, một điều thuốc Lào ở cái điều rõ kêu? Vậy xin mời các ông sang bên « hàng nước có Dừa »...

(Còn nữa)

Thạch-Lam

HUY CẬN

LỬA THIÊNG

IN TOÀN HAI MÀU

SÁCH DÀY 120 TRANG

TRÌNH BÀY MỸ THUẬT

ĐỜI NAY

CHUYỆN

chóng to lớn lắm, nhưng tinh tinh hiền lành; còn những chuột ăn theo lối Viên-đông thì đã vừa nhỏ lại vừa lù đù, ưa thu động hơn là hoạt động.

Nếu cái trí này có thật thì loài người cũng như loài vật, đều chịu

ảnh hưởng lớn lao của sự ăn uống, và người ta có thể nói: Anh cho tôi biết anh ăn những gì, tôi sẽ nói cho anh rõ anh là người thế nào.

KIỂM DUYỆT BỞ MỘT BÀI

KIỂM DUYỆT BỞ

T. VĂN

Tin mỹ-

Huế — Hội Quảng Trị nhờ ông M. kiến trúc sư sở Công tác Huế về kiều Hội quán của Hội. Kiến hoạ xong đưa trình Đại hội đồng được toàn thể ưng thuận. Cả Ủy ban cử ra trông nom việc xây dựng Hội quán và Thành phố Huế cũng không thấy cần phải sửa đổi gì Kiến trúc sư đã vội vàng xoa tay hi hỷ, đợi ngày tác phẩm của mình hiện hình ra tòa Hội quán.

Nhưng ở xứ này, mấy khi lại giầu đi đến thế! Nhà Hội quán vừa đặt móng đã thấy ngay mấy ngài hội viên muốn tỏ ra mình sành khoa kiến trúc. Các ngài ấy buộc Ủy Ban xây dựng sửa một vài chỗ theo mỹ ý của các ngài. Những ngài hội viên khác thấy vậy, đâm ra nghĩ ngợi: nếu không bắt thay đổi gì, chủ hoá ra mình xoàng khoa kiến trúc à? Mình kém những ông Hội viên kia à? Phải sửa đổi, bất cứ sửa đổi cái gì, miễn là có sửa đổi! Các ngài nghĩ rồi các ngài làm. Rồi các ngài được thỏa ý. Riêng có kiến trúc sư đi vắng về, ngẩn người ra, không nhận được cái kiêu mình và những vết liềm, tim tôi mỹ thuật cùng sự tiện lợi trong tòa kiến trúc đang xây dở. Ông ta bèn tìm mấy ngài hội viên, can, khuyên, giảng giải, vận động. Vô hiệu! Ai có ý về kiến trúc của người này chứ! Bất lực, ông viết ra báo Ngày Nay nhờ phân vua hộ với công chúng rằng nhà Hội quán ấy không phải hoàn toàn công trình sáng tác của ông nữa và ông không còn trách

T. VĂN

Một cuộc thí nghiệm

CÓ tin rằng một bác sĩ người Nhật đã làm xong một cuộc thí nghiệm rất ngộ nghĩnh, nhưng rất có ý nghĩa.

Bác sĩ nuôi rất nhiều chuột, cho ở từng khu một, mỗi khu năm mươi con, và cho chúng ăn uống khác nhau. Cứ mỗi khu lại ăn uống theo lối ăn uống của một giống người,

Kết quả của cuộc thí nghiệm ấy đã khiến bác sĩ ngạc nhiên.

; những con chuột ăn theo lối Ấn-độ thì...

XA GÀN

... tranh

... nước
Annam bình tĩnh của ta vẫn có
những cuộc ... tranh nhỏ nhỏ,
những cuộc ... tranh giữa các
làng.

Dân những làng lân cận chửi
nhau, đánh nhau, giết nhau nữa vì
những cơ cõn con, nhỏ nhặt như
những cơ xui chiến. ... xảy ra, vì
dân làng này chửi ông thần hoàng
làng kia, vì dân làng kia chiếm
được một cái bãi cát bồi mà làng
này không được, vì dân làng này
đào giếng động long mạch làng kia
hay vì những lễ ghê gớm tương tự
như vậy.

Đến ngay trong một làng nữa,
nếu chia ra làm hai ba thôn, rồi
cũng đến xảy ra những chuyện ấy.
Không nói đâu xa, vừa đây ở tỉnh
Hải-dương một vụ án mạng xảy ra
cũng chỉ vì thế. Nguyên làng Vũ Xá
có hai thôn là thôn Tôn với thôn
Mạc và 26 mẫu công điền. Lâu nay
thôn Mạc chỉ được hưởng có 7
mẫu, còn thì về phần thôn Tôn cả.
Gần đây thôn Tôn lại kêu nài vì

thôn dân mình đông hơn, và vì vậy,
quan trên có cấp thêm cho thôn
Tôn ít mẫu nữa.

Dân thôn Mạc không bằng lòng,
và lúc dân thôn Tôn đến nhận
ruộng, dân thôn Mạc ra cật vấn rồi
lời qua tiếng lại y như những lời
diễn thuyết của các nhà ngoại giao
có tài. Kết cục, hai bên dân áp lại
đánh nhau : dân thôn Tôn có bốn
người bị thương nặng còn dân thôn
Mạc bị thương bảy tám người và
có một người rập sọ chết.

Cuộc chiến tranh đến đó chưa
chắc đã kết liễu dù có quan trên về
mở cuộc điều tra, vì rồi đây, lòng
hiềm thù hai bên có thể nặng hơn
lên nữa.

KIỀM DUYỆT BỎ

T. Văn

thuật

nhiệm gì về việc đó.

Câu chuyện xảy ra chả lấy gì làm
lạ. Có những người không là ông
Làng bao giờ, gặp ai ốm cũng mách
được một thứ thuốc, thì hạng người
không học hay võ võ khoa kiến trúc
làm ra mình sành khoa ấy lắm cũng
không phải là những quái nhân. Chỉ
là một điều rằng Hội Quảng Trị có
lắm ngài hội viên sành khoa kiến
trúc đến thế, sao lại nhờ ông M. vẽ
kiểu Hội Quán làm gì? Sao không
giao cho tất cả các ngài ấy, mỗi
ngài nghĩ kiểu một bộ phận của nhà
Hội Quán? Thí dụ nhờ ông A kiểu
buồng ngồi chơi, ông B kiểu cái
thang, ông X kiểu nhà tắm, ông Y
kiểu mái nhà, ông Z kiểu khung cửa,
vấn vẩn... Khi các ngài vẽ xong,
chỉ việc chắp các kiểu lại là thành
kiểu toàn thể nhà Hội Quán. Một
kiểu đặc biệt về sự am hiểu khoa
kiến trúc trong đó ngài hội viên nào
cũng có thể tự phụ đã dứng tay vào
phần sáng tác.

Hanoi — Hai bức tranh vẽ quảng
cáo ... đã
dán la liệt ở các phố từ mấy tháng
nay. Nếu ai chưa nhìn thấy, nên
mang theo kính hiển vi, chịu khó
soi lên các bức tường ngoài phố Hanoi
thì sẽ gặp.

Bức tranh dán trước như sau này:
một con thuyền để chữ loterie indo-
chinoise, trong thuyền một cô đồng
rụt cổ ngồi dưới cánh bướm. ...

Cạnh thuyền mấy làn sóng lượn
thành mấy câu thơ quảng cáo cho
cuộc xổ số.

Bức tranh dán sau như thế này:
một bàn tay áo lên mẫu giấy để ép,
bên cạnh mọc hai bàn tay khác đỡ
cái đĩa, trên có chווôi hai trái lòng
thông, có ông quan che lọng, có bò,
có lâu thùy, có trầu rưng, xe hòa,
ruộng, núi, bể, giấy bạc, liêu thư...
còn gì nữa?

Cả hai tranh quảng cáo đều là tác
phẩm của một họa sĩ. Nên nó bày
những đặc tính giống nhau. Cả hai
kiểu cách, lẫn thần, lùn mùn, vụn
vặt. Cả hai mờ mịt, rồi beng như cổ
ý không cho ai nhìn rõ. Trên một tờ
tranh, có mấy chữ tắt nhất để ngày
mở số.

Chắc là: giả sự như thế người ta
còn có thể nhìn được, nên chung
quanh bởi ngày mấy vết xanh xám
cho nó bị đi. Cách xếp đặt đĩnh
đoàng, loằng như canh nước sôi.
Những màu tẻ ngắt nhìn xa nhợt
nhạt. Kết quả: những tờ tranh ấy
biến vào màu tường.

Người ta cứ tưởng những tranh
quảng cáo như thế cốt để nhiều
người, thật nhiều người chú ý, theo
thói thường bao giờ cũng lóe loẹt,
tách bạch, sống sượng như đâm vào
mắt người ta, mới có thể bắt được
cả những người ngờ ngáo dưng trí
nhìn đến. Có người bảo dụng tám
cửa họa sĩ là không muốn cho ai
nhìn những sản phẩm ấy của mình,
vì, tự xét nó rất xoàng. Nếu vậy thì
hay quá! Nhưng giá họa sĩ dùng để
dán lên tường những tờ tranh đó
thì hay hơn. Vì tường sẽ đỡ bẩn
hơn nhiều.

TÔ-TỬ

THƠ TRẢO PHÙNG

CÁC CÔ KÉN CHỒNG

(qua các thời đại)

Ngày xưa, nhớ lại thừa sùng nho,
Cái óc kén chồng của các cô
« Chàng hám ao liền cùng ruộng cả,
Chỉ tham nghiên bút của anh đồ. »

Vì cảm anh đồ tài học rộng,
Cống danh mai hậu dầy hi vọng :
Học thi, thi đỗ, đỗ làm quan.
Thỏa chí các cô thêm vông lọng.

Thời buổi xoay vần, mặt vắn nho,
Buồn tênh nghề, cứ chịu năm co...
Các cô chả hám anh đồ nữa.
Kén bọn nhiều tiền, danh giá to.

Các cô xoay kiếm chồng thông phán
Cũng bọn tai to, phường mặt lớn.
Tuy chiếc lương cơm, bông lộc xuông
Một thời oanh liệt, vênh vang chán !
Rồi « sao » Thông Phán cũng u mờ.
Khiến các cô mình thôi ước mơ,
Cải cách kén chồng theo tiến hóa,
Đi tìm mặt khác để trao tơ.

Rồi trường Đại-Học mở, đồ xô,
Và các sinh viên trông tuấn tú
Khiến các cô mình quyết phát ngôn :
« Phi cao đẳng bắt thành phu phụ. »

Lòng các cô mình mấp máy ham
Nhảy lên bà đốc với bà tham,
Những danh tốt đẹp, nghe kêu quá.
Một đạo vang lừng khắp nước Nam.

Nhưng tham với đốc rồi đây cũng
Sẽ bị các cô coi rẻ rúng,
Để kén anh chương tốt mã hơn,
Theo đường tân tiến càng bay bổng —

Ngắm các cô mình kén quân quan,
Chung qui chỉ cốt hám công danh.
Trách chi eura miệng người ta mỉa :
Con gái An-Nam cóc có tình...

TÚ-MỜ

Loại Sách Hồng
còn một số
rất ít

- 1.) Ông đồ bề (hết)
- 2.) Con cá thần (hết)
- 3.) Quyền sách
- 4.) Hai thứ khôn

Ngày Nay

TÒA SOẠN và TRỊ SỰ
80 Grand Bouddha

== HANOI ==
== Téléphone 874 ==

Giá báo mỗi số 0p12

Một năm : 4p60
6 tháng : 2p40
Ngoại quốc và các công sở 10p 1 năm
Mandat và thư xin gửi cho :
M. le Directeur de la Revue
Ngày Nay — Hanoi

Một chuyến tàu

của Thanh-Tịnh

Nói đến một chuyến tàu là nói đến một cảnh hoạt động vô ích, chật và đông. Nếu hành khách không đủ số để làm chật toa tàu thì đã có hành lý và hành trang. Kịch của nó là phải thế. Tàu phương Đông cũng như tàu phương Tây.

Nhưng qua vài cái ga nhỏ, con tàu lại trút ít nhiều hành khách để chờ đến ga lớn. Hành khách được nhiều hơn. Lớp người cũ lên xuống đều đều trong đêm tối hay giữa ban ngày, rất ồn ào để không làm thêm một việc gì khác lạ. Lúc nào họ cũng hấp tấp, cũng vội vàng như người đi chữa lửa, nhất là lúc xuống. Khi đứng được ở sân ga, họ liền thở dài khoan khoái. Họ còn sung sướng đứng nhìn bọn người khác khổ sở về mấy cái hòm nặng hay đang loay hoay chuyển ít vật nhẹ nhưng bình dài. Đồ đạc kéo xuống được, họ không cần lo gì nữa. Nếu nặng lắm thì thuê người khiêng, nếu bừa bãi thì còn thì giờ sắp chẵn. Đến lúc ấy họ mới chịu chào hỏi những người đi đón. Và mấy người này cũng biết đi đón có nghĩa là chuyển đồ đạc cho người đi, chứ không phải để đợi bắt tay hay hỏi chuyện vật. Người đi đưa lại khác. Nghe tàu sắp đến, họ tìm đủ các cách để chuyển đồ lên toa. Nhưng công việc ấy vẫn chưa cần làm bằng việc tìm chỗ ngồi. Thấy tàu rộng qua họ đến nằm dài trên ghế cốt để tìm chỗ... ngủ cho người đi. Vì thế chuyến tàu đứng lúc nào cũng chật hơn chuyến tàu đang chạy. Hành khách cũng như hạt gạo trong ô, lắc lắc thì thấy lung và thấy gọn.

Một toa tàu là một thế giới. Hành khách hẳn học giũa nhau một chút lúc chen lên toa tàu, nhưng nếu ngồi được gần nhau thì họ quen và thân ngay. Vì ngồi sát bên cạnh — có khi hàng ngày hàng đêm — không chuyến trở thì không cũng chường. Sự tình có đã bắt họ ngồi gần nhau nghĩa là họ đã có duyên từ kiếp trước. Trước kia họ là người không biết nhau nhưng toa tàu có khi giới thiệu cho họ biết nhau đời.

Họ quen rất dễ, thân rất nhanh và con tàu là một dây buộc khách sơ sài nhưng đậm thâm.

Có người mở một cuộc tình duyên từ ga này đến ga khác. Cũng có khi kéo dài trên hai ba tỉnh, hay gặp nhau trong đêm tối để chia lia trong sáng hôm sau. Ai có biết không trên con tàu có nhiều đám hỏi thầm và nhiều tình yêu trộm. Và cũng trên con tàu, nhiều tuồng đời đã diễn trong chật hẹp và chạy trên đường xa.

Lắm người quá hào tâm, mỗi lần ăn thức gì thì đem phân phát cho bọn ngồi chung quanh cũng ăn. Người nhận được liền mở gói, giờ rưng lấy thức ăn riêng của mình ra mới lại. Trong một toa tàu người ta có thể ném quả bánh của trăm phương hay biết giọng nói lời lịch của người trong lủ xẻ.

Con tàu

Con tàu chỉ biết chạy đề ngừng và ngừng đề chạy. Nó đã chờ muốn vận linh hồn nhưng không ai nhớ nó cả. Người ta chỉ biết lạnh lùng nhấc: « Con tàu năm trước, chuyển lần năm nay. » Rồi quên ngay lúc tiếng còi tàu đã lần yên trong xa vắng, hay bóng con tàu chìm hẳn trong bóng dày đêm.

Người ta cũng có nói: Chuyến tàu ra Bắc! nhưng cốt để nhớ con người phương Bắc chứ không thiết đến con tàu. Cho đến người hành khách vội vàng cũng vui mừng khi rời được nó. Lắm người còn than, phiền quá nặng đến dừng câu: Cái nạn đi tàu!

Qua nhiều núi, thấy nhiều sông, mấy toa tàu đã thân nhân gió tram phương. Trong lúc mấy giây bánh mở phủ dưới lớp bụi muôn đường và muôn bến.

Tàu có rất nhiều, nhưng không ai cần phân biệt. Biết chạy trên đường muôn dặm và biết đứng trước mỗi ga, đó là con tàu. Tàu có nhiều nhưng chỉ nhận được một lên.

— Sống không giả thủ được nó thì chết làm ma bóp cổ cả họ nhà nó.

Người đi đón cho nó là bậc ăn-nhân, kể đi đưa xem liền là quân bạc ác. Vì thế trong một tiếng thét kéo vang trên biển hay vui lại tùy theo đưa linh hay đón mộng. Nhưng cũng có kẻ đưa sâu, cũng có người đón hân, trong biển tối của lòng có ai dò hỏi được đâu.

Con tàu vừa lạnh lùng vừa niềm nở chạy từ nắng ráo, đến mưa dầm nổi chiều là vội đêm tối. Con tàu còn biết chấp nói muôn phương và bắt đợi hành khách ngừng lại cho đến nhà ga sau cuối.

Vì thế trên con tàu, có ai thấy tâm lịch của ngày tháng đâu!

THANH-TỊNH

Những cái khó khăn trong sự

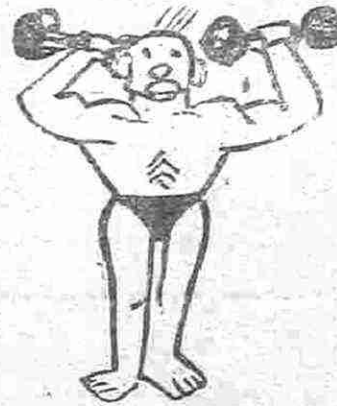
LUYỆN TẬP THÂN THỂ

DỪNG CẢNH nhiều môn Thể-Thao sự Luyện-Tập-Thân-Thể không phải là một sự khó khăn. Đó chỉ là những cái chỉ rất đơn giản, làm thường: đứng tay lên, bỏ tay xuống, uốn mình lại, ngừng mình lại, vận người sang bên phải, vận người sang bên trái, vận vận... — Và chỉ cần có người chỉ bảo cho một vài lần là một người... — không ngại lắm, có thể tập được đúng cách ngay — Vậy mà có rất nhiều người đã liệng hồng hái, ngày ngày có đủ can đảm bỏ một ít thì giờ ra để mà luyện tập rất chuyên cần; thế mà sau vài ba tháng, kết quả vẫn không thấy gì và họ hoàn toàn thất vọng, đem lòng ngờ vực đến cả những sự mẫu nhiệm của môn Luyện-Tập-Thân-Thể mà từ xưa đến nay đã bao nhiêu người ca tụng! — Vậy thì vì một lẽ gì?

Ta nên nhận xét rằng, nếu mục đích của một phần đông các môn Thể-Thao là đạt đến một nghệ thuật cao siêu, thì mục đích duy nhất của sự Luyện tập thân thể chỉ là đưa người ta đến một kết quả rõ rệt về sức khỏe, về sự nở nang gân cốt và sự tươi đẹp của thân hình.

Vậy thì, trong nhiều môn Thể-Thao người ta cần phải có thiên-tài hay ít nhất là những người có khuyê hướng riêng về môn đó. Trái lại trong sự Luyện-tập-Thân-Thể, muốn đạt được đến những kết quả theo ý muốn, người ta không cần phải có biệt-tài như trên, song ít nhất cũng phải theo một đúng với điều kiện chính thức. Những điều kiện đó là:

A.) Cần phải tập theo một phương pháp nhất định và rõ rệt.

B.) Những buổi tập luyện trong lòng phải hết sức bình tĩnh, tin ở kết quả, và tập một cách hết sức hăng hái, vui vẻ.

C.) Cần phải tập thật chăm chỉ và đều, không được sao lãng, nay tập mai bỏ.

D.) Và cuối cùng cần phải nhẫn nại, tập thật lâu bền: nếu ba tháng chưa có kết quả thì năm tháng, nếu năm tháng chưa được loại ý thì đợi một năm, không được thất vọng.

Từ tuần sau tôi sẽ bắt đầu viết các bài thuộc về thực hành. Tôi sẽ nói đến các cách tập luyện và bàn luận về các cách tập luyện riêng của từng người béo, người gầy, của đàn bà, của trẻ con, của người người lớn, người già, vận vận...

Tôi mong rằng sẽ giúp ích được cho tất cả các ngài nào thành thực muốn giao hoà lại cái thân thể của mình để có thể lại sống một cuộc đời yên vui, tươi đẹp...

NGUYỄN-HỢP-VỸ

Đã bán gần hết

GÁNH hàng hoa

của

KHAI-HUNG và NHẬT-LINH

(Tái bản)

Giá 0p60

Đời Nay xuất bản

LỜI KHUYÊN BẢO NHỮNG NGƯỜI MỚI VIẾT VĂN⁽¹⁾

Bây giờ đã là thời kỳ lãng mạn tấp nập và trên các hàng sách những tác phẩm đua nhau ra mắt thiên hạ chưa? Đã là thời kỳ mỗi nhà xuất bản là phòng đợi của các nhà văn các tuổi và là cái cửa vinh hạnh để các bậc tài năng bước ra đời chưa? Và đã đến chưa cái thời kỳ việc xuất bản là một việc quan trọng trong sự hoạt động của một nước, và việc cho ra đời một tác phẩm là một vấn đề lớn cho các nhà văn? Những lời dẫn dụ sau này, dù thời kỳ nhiệt liệt kia đã đến hay chưa, sẽ là những lời rất có ích cho các nhà văn ở nước ta. Đó là sự khôn ngoan của kinh nghiệm mà chúng ta nên để một tai chăm chú đến ngay từ bây giờ.

Cuộc ứng cử cho cuốn sách đầu

(Tiếp theo)

KHI « người đọc » trả lời bạn về tác phẩm bạn đã trao cho người ấy, bạn chỉ nên nhận biết lấy cái kết quả bấy giờ; nếu là kết quả hay thì bạn khác biết cách coi trọng những lời dẫn dụ và bắt bẻ mà có lẽ họ kèm theo lời nhận in tác phẩm của bạn. Nếu kết quả chỉ là một sự từ chối, thì bạn sẽ khó lòng mà không cả tin ở cái lý do họ viện ra để che đậy lời từ chối. Nhiều nhà văn tự để cho mình mắc lừa những lời ca tụng nhằm tai mà một người nhà nhân thường dùng để có ý bao vãng viên thuốc đắng (2). Họ sẽ đến chỗ khác, đưa ra một bức thư trong có câu: « Quả thực chúng tôi ngợi khen cái tài của ông » như đưa ra cái chứng chỉ rằng họ rất có tài. Nhưng « người đọc » sau cứ trông thấy bức thư kia cũng đã sẵn sàng viết bức khác cùng một giọng như thế.

Tôi đã từng thấy những nhà văn bị từ chối lấy những lẽ khước từ mà người ta đưa trả mình cùng với mở văn mình để xây dựng thành cả một tinh thể mới: « sự khùng hoảng hiện thời của nghề

bán sách ». « sự hoan nghênh phần nhiều lãnh đạm mà công chúng thường tỏ ra đối với riêng những tác phẩm có một linh cách quá đặc biệt ». Trả lời những nhà viết tiểu thuyết, người ta bảo rằng tiểu thuyết đang bị khủng hoảng, còn với những nhà văn khác, người ta lại bảo hiện thời không thể nào bán được những sách không phải là tiểu thuyết. Những lời chối khéo ấy chỉ đúng với những tác phẩm không ra gì thôi. Bởi vì trong các loại văn, những cửa bán không ai mua vẫn là bị khủng hoảng. Nhưng tôi đã từng thấy những tác giả trẻ tuổi; chắc hẳn vì đã bị từ chối hai lần bằng những lời lẽ giống nhau, vì vào đó mà phát luận những lời phỉr: đoán rất bị quan về toàn thể văn chương: họ tuyên bố sự suy vong không phương vấn hồi của loại văn mà họ để tâm theo đuổi; Vì thế, lời khuyên tất cả những nhà văn có sách để người ta nhận in, nên đọc hết trong cả thời kỳ chờ đợi của mình, bản kê những sách xuất bản trong nước. Nếu bị từ chối, họ sẽ không bị lừa, bị phỉnh và thành người lỗ bịch tức cười; và họ sẽ biết rằng đâu sao cũng có cái gì vẫn đang xuất bản đấy; nếu họ được người ta nhận, thì tấm lòng kiêu căng chân chính của họ sẽ không làm cho họ quên hẳn đi rằng tuy thế vẫn có cả những thứ khác ra đời.

Nếu bạn bị từ chối, hoặc sẽ có thể bị từ chối, bạn cũng đừng nên thất vọng ngay: hạn hãy tự nhủ mình rằng mỗi nhà xuất bản chuyên chú về một hạng riêng, rằng mình phải gặp trúng một người đọc vui lòng; cần nhất bạn phải tránh hai sự lỗ bịch, hai đáng điều không còn hợp thời nữa đâu:

... Một là: - Tránh cái vẻ mặt văn tài bị người ta không nói đến. Hiện nay, viết thành một cuốn sách, bạn có làm phần mười cái may mắn được ra đời. Các nhà xuất bản chỉ cần có sách để in. Sách ra đời quá dễ dàng? Người đáng phân nân nhất ở đây là công chúng...

NGƯỜI HÀ TIỆN

Tôi là triệu phú: rất nhiều yêu,
Buồn nhớ mùa thu với buổi chiều...
Nhưng cả đời nghèo nàn, túng thiếu,
Bởi vì tôi chẳng dám chi tiêu;

Cảnh đẹp người tươi chẳng dám trông;
Sợ lòng xao động lửa say nồng;
Thoảng yêu ý nhớ vô-tình đến
Đã vội « Người kia có biết không? »

Tay dè lên đồng cỏ vô biên;
Mắt ngó thao thao sợ mất tiền;
Ngơ ngác như người đi lạc lối;
Người cho kiểu cách kẻ cho diên.

Nhưng mặc! Tôi riêng chỉ biết tình;
Ai cười ai nói cũng làm thinh.
Tôi dành vàng ngọc, cho Người ấy;
Tôi có tiêu đâu lấy một mình.

TẾ-HANH

SÔNG VỘI

Trong tôi vang vang dư vang
Điệu buồn của lá thu vàng rơi thưa.
- Trong tôi thoảng thoảng hương đưa
Có hoa tàn cũ, nắng xưa vẫn màu.

Mây trời nhuộm hồng thương đau,
Lá hoa héo đỏ, nắng chiều mình lo.
Hơi sương nhỏ lạnh lòng thơ,
Tôi nghe rợn rợn nước mờ nao nao...

Biệt ly tụ họp thời nào,
Thường vương khắp nẻo, nhớ bao tứ bề...
Thu đi lâu quá không về;
Lòng chờ vội sống giữa hề ít thu...

TẾ-HANH

2. - Một nhân vật nữa lỗ bịch một cách kỳ diệu, đó là anh chàng tác giả hay nghi ngờ. Anh chàng này là người làm lời nhà xuất bản một cách rất chăm và khi người ta giữ bản thảo của mình quá lâu, hoặc khi người ta bảo rằng bản thảo của mình thất lạc, anh chàng liền nhìn ngay thấy có điều gian dối ở trong. Thế rồi anh ta lục tìm trong các sách của nhà kia in ra và chẳng bao lâu đã vô được một quyển văn trong đó có những « liên lạc » không thể chối cãi được với cuốn văn của anh chàng mà người ta không nhận, và người ta đánh thất lạc mất của anh chàng! Anh chàng vội gào lên tố cáo sự ăn cắp văn và chế tạo trên phong tục làng văn những thiên trình thám tiểu thuyết rất hay kỳ bí (3). Nhưng cái loại người điên ấy thường thường chẳng làm hại được ai.

Jean Prévost
(Traité du débutant)
T. L. DỊCH

3 - Người dịch tưởng chừng đọc thấy những tiếng vang của câu chuyện bản thảo « Ngược Dòng » hồi nào. Tác giả Ngược Dòng không đưa bản thảo để in, nhưng để dự thi, và cũng không được người ta nhận, và, sau cùng, cũng hành động như cái nhân vật tả trên đây.

Đã có bán

LẠNH

LỪNG

(lái bản)

của NHẬT - LINH

Giá 0p.50

KỊCH MỘT HỒI
CHÀNG
NHÂN VẬT : NÀNG
BEPO

Chuyện xảy ra ở một cảnh «nhà quê» Hoa Kỳ, trong một khu rừng cây rậm mát gần một khách sạn nghỉ-hè. Tháng bảy. Trời nóng bức. Một con đường nhỏ chạy ngang qua sân khấu; giữa đường, một khúc cây rêu xanh bọc kín. Trong đám lá rợp, có một khoảng quang đăng: Người ta đoán thấy đâu đó có giải nước của hồ ao.

Sau khi mở màn, người ta chỉ nghe thấy tiếng chim hót và tiếng gió thổi rì-rào trong cây. Thốt nhiên, cách đó không bao xa, tiếng một người ngã xuống nước và tiếp liền tiếng khiếp sợ của một người đàn bà kêu cứu: « Cứu tôi với! Cứu tôi với! Ai cứu tôi!... » Tức thì, tiếng cành gãy trong đám cây. Một tiếng khác — lần này thì là tiếng đàn ông — nói lớn: « Ở đâu kêu đây? Ở đâu? » Tiếng đàn bà lo sợ đáp: « Ở đây! Cứu tôi với! Mau lên! » Lại những tiếng cành gãy. Người đàn ông nói lớn: « Có tôi đây! Tôi đến đây! » Rồi « ùm » một cái lại có tiếng người vừa nhảy xuống nước, ở phía có người ngã lúc nãy. Yên lặng một hồi.

CHÀNG, bước ra sân khấu, quần áo ướt đầm và mang trong tay một người thiếu nữ cũng ướt như chàng. — Tội nghiệp! rõ tội nghiệp cho cô em quá!... Bấy giờ hãy đặt cô ta xuống đây. (Chàng đặt Nàng xuống cỏ.) Thế... Chà! tay mình ướt thế này thì... khăn mu-xoa đâu rồi không biết? À đây rồi... ở trong túi này. (lấy khăn ra.) Nhưng cũng quá tội! (Vứt khăn đi, Chàng cúi nhìn người thiếu nữ.) Không thấy cô ta nhúc nhích... (Lo ngại.) Hừm! Xem nào!.. (Chàng quỳ gối cạnh Nàng rồi ghé tai nghe ngực Nàng: bấy giờ mới yên tâm.) Vẫn thờ được... Có lẽ mình phải cởi áo ra mới được? Gớm! Cũng ướt đầm cả rồi! (Chàng vắt áo lên khúc cây.) Để thế cho nó ráo bớt đi một tí... Quái nhỉ! cô bé vẫn cứ nằm im bần bật. Đến phải dùng phép cứu thờ mới được. (Chàng lại quỳ xuống bên đầu người thiếu nữ và cầm hai cánh tay đưa lên đưa xuống theo lời tập thờ, miệng thì đếm nhịp:) Một... hai... ba... bốn... (đếm đến mười.) Phải xoa cả hai chân nữa mới được... Tháo đôi giày này ra đã. (Chàng tháo giày ở chân Nàng.) Nào!.. (xoa mạnh một lúc lâu rồi ghé xuống nghe ngực.) Khá đấy! Thở đều lắm... Qua tìm đập cũng như thường... Ở này... (Nàng vẫn nhắm mắt nhưng bắt đầu đưa tay trái lên và bá lấy cổ Chàng.) Ở này! Lại ôm lấy cổ mình, này! Kề cũng dễ chịu... Nhưng mình dễ thế này bất tiện... (Chàng vẫn ngồi khom cạnh Nàng.)

NÀNG, tiếng gừn ứt. — Me! Me ơi!

CHÀNG. — Sao lại?..

KỊCH VUI HOA-KY

THẾ-LỮ phiên dịch

CÂU NGƯỜI

NGHĨA HIỆP

NÀNG. — Me ơi! Ma-má ơi!

CHÀNG: Minh đừng được đây thì..

NÀNG. — Me đến đây con sưng sưng lăm lăm. Me ơi! Me ẵm con lên đi, me!

CHÀNG, tìm cách đứng lên. — Cô ấy bám chặt quá không dậy được.

NÀNG, vẫn không buông. — Me, ôm lấy con! Bế con lên!

CHÀNG. — Nhưng quả tôi không phải là me con.

NÀNG, giọng nũng nịu. — Me không muốn ôm con hôn như mọi khi à? (vội hử me?..)

CHÀNG (nhìn trước nhìn sau biết không có ai, mới nhả nhận ôm và hôn Nàng.)

NÀNG. — Ủ ù! me ngoan quá! (Nàng rung mình) me ẵm chặt lấy con đi... ôm rõ chặt, cơ!.. Con.. con vừa nằm mơ sợ quá!

CHÀNG. — Nhưng... Chà!... Nhưng... có có mơ đâu!

NÀNG. — Có đấy, con nằm mê đấy, con... (Lúc đó Chàng đã vức Nàng ngồi dậy, Nàng chợt mở mắt nhìn chung quanh.) Ở... tôi ở đâu thế này?..

CHÀNG, ngạc nhiên. — Có không biết sao?

NÀNG. — Không.

CHÀNG — Thế để tôi kể lại cho cô biết vậy. (Giọng người dẫn đường:) Chỗ này cách khách sạn Poland ngót một cây số, một miền thuộc về Hoa-Kỳ, tại Mỹ-Châu..

NÀNG, mơ hồ. — Á thế ư? (Một lát.) Thế nhưng còn ông, làm sao ông lại đến được đây?

CHÀNG — Tôi đi dạo mát, tình cờ đến.

NÀNG. — Ông có nhà ở đây, phải không?

CHÀNG. — Không, tôi ở gần đây, ở trong nhà khách sạn. Tôi mới đến ở đây từ sáng hôm nay. Chả trời nóng bức không chịu được, tôi mới đến chỗ râm mát này... để tìm sự mát mẻ.

NÀNG. — Ông nghĩ giỏi thực: tìm cái mát ở bóng mát thì thường thấy được mát. Ủ, thế rồi sao?..

CHÀNG. — Sao kia?

NÀNG. — Rồi thế nào nữa? Làm sao mà ông với tôi gặp nhau ở đây nhỉ?

CHÀNG. — Cô không biết à?

NÀNG. — Tôi chẳng nhớ được gì hết. Các việc xảy ra tôi cứ mờ mờ không còn nhận được rõ chuyện gì. (Nàng đứng lên, hốt nhiên kinh ngạc.) Chết chửa, giày của tôi.. đôi giày của tôi đâu rồi? (Nàng ngồi lên khúc cây.)

CHÀNG, cầm đôi giày đưa ra. — Giày đây.

NÀNG. — Cám ơn ông. (Nàng nhìn giày.) Nhưng không phải giày của tôi!

CHÀNG, lễ phép và lạnh lùng. — Sao lại không phải kia ư?

NÀNG. — Tại giày này ướt.

CHÀNG. — Thì chính thế. Giày này lật nhiên là phải ướt...

NÀNG. — Thế thì không phải giày của tôi rồi.

CHÀNG. — Vậy mà tôi tháo ngay chính ở chân cô ra đấy.

NÀNG. — Ông chắc thế chứ?

CHÀNG. — Chắc! (Vẻ nghĩ ngợi.) Tôi còn nhớ rõ được rằng mỗi chân cô có một chiếc giày này.

NÀNG. — Lạ lùng thực. (Cổ nong giày.) Đây này, ông xem, tôi có xô chân vào được nữa đâu?

CHÀNG. — Là vì nó co lại đấy mà!

NÀNG. — Sao lại có?

CHÀNG. — Tại nó phải nước.

NÀNG. — Nước ở đâu?

CHÀNG. — Nước ở dưới hồ.

NÀNG. — Thế ra ở đây có hồ à? Nhưng đâu?

CHÀNG. — Trong rừng cây này.

NÀNG. — Hồ lại ở trong rừng à? Ông chắc chứ?

CHÀNG. — Trước khi cái hồ nhận chỗ trong rừng người ta có hỏi ý kiến tôi đâu?

NÀNG. — Hừm!... Tôi không hiểu tại sao ông lại nói chuyện với tôi đến cái hồ.

CHÀNG. — Có gì đâu! Đây nhé... Trước đây mấy phút...

NÀNG, ngắt lời. — Thôi đừng chuyện viên vòng nữa, ông nên đỡ tôi dậy thì hơn...

CHÀNG, nhả nhạc. — Xin vâng.

NÀNG, vừa đứng dậy dưới tay đỡ đỡ của Chàng vừa đưa tay nắn khắp mình, bông kêu: — Trời ơi!

CHÀNG. — Có bị đau hần?

NÀNG, kinh ngạc. — Trời ơi, quần áo tôi cũng ướt cả!

CHÀNG. — Cố nhiên!

NÀNG. — Thế này thì có kỳ đi không! (Nàng nhìn khắp người chàng.) Nhưng cả ông cũng vậy, ông cũng bị ướt đây này!

CHÀNG. — Có lấy thế làm lạ ư?

NÀNG. — Ở... Vâng, là thực... Sao lại có sự ngẫu nhiên lạ lùng như thế nhỉ! Sao ông với tôi, cả hai người cũng bị đắm những nước như thế nhỉ?.. Ở đời lại có những sự tình cờ đến thế được... Tôi không thể nào hiểu được tại sao mà... (Một lát.) Giả tôi nhớ được rành rọt các việc xảy đến... Nhưng tôi chẳng nhớ được điều gì. (Chàng đứng dậy và lễ phép đợi cho Nàng)

nghe ra.) Kia, sao ông lại đứng đây?

CHÀNG. — Để đi tìm trí nhớ về đùm cò.

NÀNG. — Lúc này không phải lúc nói đùa đâu! Mà chắc ông thì ông biết rõ những điều vừa xảy ra cho tôi...

CHÀNG. — Thì tôi chỉ định nói cho cô biết, nhưng cô có để cho tôi nói đâu.

NÀNG. — Ông nói thế nữa! Tôi vẫn nghe ông đấy chứ. Hơn thế nữa: tôi chỉ những đợi nghe ông nói thôi.

CHÀNG. — Thế thì đây, tôi xin nói. Lúc này tôi đang đi dạo mát trong khu này. Tôi bỗng nghe thấy tiếng nhảy tùm xuống nước...

NÀNG, *ngắt lời*. — Nhảy xuống nước! À phải, thôi, ông đừng nói gì nữa, tôi nhớ ra rồi! (*Giọng hồi hộp*) Phải rồi... Thực là ghê gớm!... Lúc ấy trong khách sạn bức lăm. Tôi mới ra ngoài tìm đến ngồi trên một tảng đá bên bờ hồ... Tôi ngồi đó đọc sách. Rồi có lẽ tôi buồn ngủ quá thiu đi, và ngã xuống nước...

CHÀNG. — Cô lúc ấy có kêu lên mà! ..

NÀNG. — Tất nhiên... Tôi cầu cứu, vì tôi chả bị chết đuối là gì?

CHÀNG. — Tôi có nghe thấy tiếng cô kêu.

NÀNG. — Phải, nhưng tôi vẫn không khỏi bị chìm xuống nước. Phải, tôi bị chìm, chìm ngấm xuống đến năm sáu trăm thước sâu... Mà cứ thế xuống hoài... Hình như có bàn tay níu lấy tôi mà tôi tôi xuống tận đáy... Tôi kêu lên lần nữa. Thế rồi, thế rồi... Tôi thấy một cánh tay cứng cáp giữ lấy ngang mình... Tôi hoảng vàng cả người... Tại chỉ nghe thấy toàn những tiếng ù... Rồi tôi lịm đi không biết gì nữa.

CHÀNG. — Như thế thì cố nhiên là đến nguy kịch mất...

NÀNG *đứng hẳn lên*. — Mà chính ông, (*giọng khen phục*) chính ông đã nhảy xuống nước để cứu tôi!

CHÀNG *khẽm tốn, nói như để xin lỗi*. — Thì tôi đã nói cô hiểu rằng... lúc đó là tình cờ tôi đi qua...

NÀNG. — Trời ơi! Thế thì tôi biết lấy gì đền ơn ông được đây? Ông đã cứu tôi khỏi chết! Ấy thế mà ông bình như cũng không nhận thấy! Ông là một nhà nghĩa hiệp rồi còn gì! Hơn thế nữa cơ! Ông là nhà nghĩa hiệp ân nhân của tôi! (*Nàng nói đoạn vòng tay quang cổ chàng*).

CHÀNG *ôn tồn*. — Thế ra, bây giờ thành quen tay rồi sao?

NÀNG. — Quen cái gì?

CHÀNG. — Quen bá tay lên cổ tôi...

NÀNG. — Ông lấy thế làm khó chịu?

CHÀNG. — Không! Trái lại nữa kia!

NÀNG. — Ông để cho tôi được ngắm ông nhé. Ông thực đã làm một việc anh hùng rất đáng khen! Suốt đời tôi không bao giờ tôi có thể đền đáp được ơn ông, dù tôi sống được đến trăm tuổi. Tôi xin tặng ông một cái hôn... (*Nàng ôm lấy*

chàng hôn).

CHÀNG. — Cái này là cái thứ hai.

NÀNG. — Thứ hai cái gì?

CHÀNG. — Phải đấy. Cái hôn thứ nhất là do tôi tặng cô.

NÀNG. — Ông?

CHÀNG. — Tôi, vâng, chính thì.

NÀNG *đặt tay về*. — Mà lúc nào vậy?

CHÀNG. — Lúc này.

NÀNG. — Trong khi tôi bất tỉnh ấy ư?

CHÀNG. — Chính thế.

NÀNG. — Sao ông dám tự tiện...

CHÀNG *vừa lấy chiếc áo phoi lúc này vừa nói*. — Bởi vì cô nói với tôi thế... (*chàng lấy hộp thuốc lá trong túi ra*)

NÀNG. — Tôi?

CHÀNG. — Cô, vâng, chính thì.

NÀNG. — Kỳ dị quá!

CHÀNG. — Cũng chẳng kỳ dị lắm.

Cô thử thử: « Me ơi! Me! Me ôm lấy con đi! Me hôn con đi! »

(*Chàng lấy một chiếc thuốc lá trong hộp ra, vui vẻ thấy chiếc thuốc không bị ướt rồi đưa lên ngậm trên môi*.)

Thuốc lá khô, may thực. Cô chịu được khói thuốc chứ?

NÀNG. — Thế ra tôi có gọi me tôi?

CHÀNG. — Vâng, mà đấy chính là lời nói đầu tiên của cô nữa. (*Chàng lấy một bao diêm trong túi quần ra*.)

NÀNG *nói dần tiếng*. — Tuy thế, ông cũng chẳng được phép hôn tôi.

CHÀNG. — Được chứ. (*Chàng cố quẹt diêm để hút thuốc*) Có cho phép?

NÀNG *giận dữ*. — Thưa ông không ạ!

CHÀNG. — Có không cho phép tôi đánh diêm?

NÀNG. — Không phải chuyện ấy.

CHÀNG *đánh mấy que diêm đều không cháy*. — Và cô cho phép nữa cũng vô ích, diêm tôi ướt cả rồi.

NÀNG. — Ông đừng lãng chuyện! Ông cứ thử thực không phải tý nào!

CHÀNG. — Thì lúc ấy tôi đã cố phân trần với cô rằng tôi không phải là mẹ cô; nhưng cô nhất định chẳng chịu nghe: cô có vẻ biết rõ việc tôi là mẹ cô hơn cả tôi nữa.

(*chàng vút diêm thuốc đi*.) Cô cứ nài ép tôi mãi, rốt cục, không làm thế khác được, tôi bất đắc dĩ phải chiều cô...

NÀNG *ôm ô*. — Mà tại sao không được được chứ?

CHÀNG *bắt đầu linh tú*. — Tại sao thì cô cũng biết đấy... (*chàng ngáp ngừng*)

NÀNG. — Tôi biết thế nào được?... Tại sao?

CHÀNG, *ngáp ngừng*. — Tại... tại...

NÀNG, *khuyến khích*. — Tại sao nào?

CHÀNG. — Tại cô đẹp, cô đẹp lắm kia!

NÀNG. — Ông nói ngoa đấy!

CHÀNG. — Không, thực thế!

NÀNG. — Ông chỉ khéo nịnh thôi!

CHÀNG. — Nịnh một cách thành thực... Mà cô cũng nên biết rằng lúc ấy chỉ có cô với tôi một mình.

Nhưng dịp tốt không phải ngày nào cũng hiện ra; dịp tốt lại là của rất hiếm nữa: bởi vậy đời mới buồn tẻ... Và lại, lúc đó cô có phần đối

đầu...

NÀNG, *thẹn thùng*. — Tôi không thể kháng cự được: ông xem lúc ấy tôi ngất đi kia mà

CHÀNG. — Đúng thế. Nhưng tôi, tôi là một người đàn ông: phải yêu. Có thì cứ cầu khẩn tôi hai ba lượt!.. Tôi thấy việc đó cũng không khó nhọc tý nào hết nên tôi mới hôn cô..

NÀNG. — Như thế thực tởm lảm.

CHÀNG. — Tôi không nghĩ như cô đâu...

NÀNG. — Mấy lần?

CHÀNG. — Gì kia?

NÀNG. — Ông hôn tôi mấy lần?

CHÀNG. — Chỉ có một lần, chỉ độc có mỗi một lần nhỏ mọn thôi...

NÀNG. — Rồi hết?

CHÀNG, *cười nụ*. — Vâng, thực chẳng đáng kể đến làm gì.

NÀNG, *đến cạnh và cầm tay chàng*. — Ông nói phải đấy. Cũng chẳng cần quan tâm đến cái nhỏ nhặt làm gì. (*Về khoan dung*.) Tôi tha lỗi cho ông đấy.

CHÀNG. — Cảm ơn cô.

NÀNG, *lả lơi một chút*. — Cửa đáng tội một cái hôn đền công cứu sống tôi, kẻ cũng không phải là đắt.

CHÀNG. — Chứ không ư? Đó là một giá nề nang, một giá tinh hạ nữa.

NÀNG. — Tôi còn phải đền ơn ông hơn thế nhiều.

CHÀNG, *đứng yên*. — Thật à?

NÀNG, *đứng gần lại để cho má chỉ cách chàng có một đốt ngón tay*. — Thật đấy. (*Một lát*.) Thật đấy mà!

(*Chàng không hôn; Nàng ngưng, trách*.) Khi người ta tro tro như gỗ thì người ta rất đáng ngồi trên một khúc cây. (*Nàng kéo Chàng*.) Ông thử lại ngồi đấy với tôi một lúc xem nào.

CHÀNG. — Xin tùy ý (*Theo Nàng lại ngồi trên khúc cây*.)

NÀNG. — Bây giờ ông phải bảo cho tôi biết ông là ai. Ông thử nghĩ mà coi. Nếu không có ông thì bây giờ tôi ở đâu rồi? Ở dưới hồ. Dưới đáy. Không thì cũng ở giữa chừng... Tình cảnh ấy thực vô lý! Tôi như thế này mà chết thảm hại như thế sao đang... Thứ nhất là tôi, chứ người khác chết sẽ không để cho tôi thấy như tôi phải chết!

Thế thì lẽ tự nhiên là tôi muốn biết rõ về người ân nhân cứu mình của tôi..

CHÀNG, *bối rối*. — Phiền một nỗi tôi không ưa quảng cáo cho mình.

NÀNG, *cố gọi chuyện*. — Ông hãy còn trẻ tuổi phải không?

CHÀNG. — Hình như điều đó dễ thấy lắm.

NÀNG. — Nhưng giá ông nói cho biết ông bao nhiêu tuổi thì tôi càng nhận thấy rõ hơn.

CHÀNG. — Ba mươi mốt.

NÀNG. — Đúng vào lúc này?

CHÀNG. — Từ tháng một kia.

NÀNG, *rất tự nhiên*. — Tôi, tôi vừa chẵn hai mươi.

CHÀNG. — Trông cô không ra về bằng ấy tuổi.

NÀNG, *thích trí*. — Chả có nhẽ. (*Xem tiếp trang 17*)

THỀ-LỬ *phiên dịch*

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez des chemises à col **Baleiné** et **Trubénisé** chez votre chemisier spécialiste

THUAN THANH LONG

15, — Rue du Riz — Hanoi

SUCCURSALE

154 — Rue du Coton — Hanoi

VỀ DỊP KHAI TRƯƠNG SẮP TỚI

CÁC HIỆU SÁCH
HANOI VÀ CÁC TỈNH

Hãy mua hay đặt làm những vở :

Blanche Neige

Vở Hanoi

Shirley Temple

là những « sách » được toàn thể nam-nữ học-sinh ưa chuộng hơn cả

Giấy trắng tốt — Bia mỹ thuật — Kẻ máy răng tay thanh và đều nét — Muốn đưa in marque riêng cũng được — Giá hạ hơn mọi nơi

Hỏi tại nhà máy :

Ngoc - Xuân

Số 28, phố Richaud

(Đoàn số Ánh Sáng)

• • HANOI • •

DOCTEUR

CAO XUÂN CẨM

de la Faculté de Paris. Ancien Médecin Chargé de l'Institut Antyénerien de Hué. Chirur. de tout. Spécialité: Néphrologie et Maladies de la Vessie.

Khám bệnh tại

153 Henri d'Orléans — Hanoi

P. ở 4 Đ. Đ. G. cạnh hội

lạc - Thiện - có p' ông

duyng bệnh

Sách :

NÓI CHUYỆN NUÔI CON

Đàn tại hiệu Thủy-Ký 98 Hàng

Gai (Rue du Chanvre), Hanoi

Giá 0p.35 một quyển

NHỮNG SỰ KHỦNG KHIẾP Ở TRÊN KHÔNG

(Tiếp theo)

... chỉ một mình không quân cũng có thể kết liễu được chiến tranh, làm cho mau chóng và đỡ tốn.

« Cái thuyết mới đó, đã được đại tướng Y Douhet nói đến trong mười năm nay, cho lợi dự đoán được cuộc chiến tranh sau này, khác hẳn với chiến tranh khi xưa, khác hẳn cả với những cuộc trình chiến xảy ra rất bất ngờ, trái hẳn với nhân quyền.

« Theo lý thuyết của mấy nước lân bang hiếu chiến, người ta có thể tưởng tượng cuộc xung đột sau này.

KIỂM DUYỆT BỎ

« ... một ngày kia, vì một câu chuyện lời thối về thương chính, một sự khiêu khích đã dấy — chẳng hạn bên địch đương đem tự đem phá hủy một vài cái cầu cống, nhà máy của mình, rồi dùng mấy người ngoại quốc nào làm chứng — rồi đặt ngay một trận ném bom trả thù. Một đêm, trên không trời nước Pháp, trên thành phố Paris, đầy những tiếng động cơ máy bay. Sáng ra, đã thấy các đường sắt bị phá, cầu nằm ở dưới lòng sông, các đập nước bị phá làm ruộng đất ngập lụt, các nhà máy trại lính và kho thuốc đạn bị nổ. Nguy hơn nữa, vài vạn đám cháy nổi lên trong thành phố, Bom làm vỡ các cửa kính, làm hơi độc lan vào mọi nhà. Bây giờ ai cũng đã hiểu lối đánh như vậy...

« Nhà máy phát điện bị phá, nhà máy hơi bị đốt cháy, nghị viện tàn nát. Dân cư thoát khỏi được hơi ngạt sẽ như một đàn cừu mất chủ chăn.

« Nơi động binh, đã dàn xếp cẩn thận theo các điều kiện năm 1918 sẽ ra sao?

« Sau hôm tai họa, không quân Pháp sẽ xô lên, nhưng địch quân đã lui cả. Sẽ có những cuộc báo thù, song những cuộc báo thù đó cũng chỉ để cho vô-tuyên-diện truyền đi khắp thế giới rằng mình đã đánh phá các thành phố và các người vô tội.

« Đêm thứ nhì lại càng thảm khốc hơn, tưởng không cần phải tả. Lại đốt phá, hơi ngạt giữa lúc tối tăm. Mỗi phút là một tiếng cầu cứu, một

LU'OM LÁT

Cơm làm nhỏ người

BẠN ăn uống làm sao thì thân thể làm vậy. Dù bạn có những ý kiến trái lại, bạn cũng phải tin như thế vì có những cuộc thí nghiệm rất rõ rệt. Người Nhật đã tìm cách thí nghiệm để cho thân thể họ to lớn thêm lên. Họ nuôi hàng triệu con chuột, chia từng khu, cho ăn theo các thức ăn của mọi dân tộc trên hoàn cầu. Sau họ thấy loài chuột nuôi theo thực phẩm của dân Anh — thịt bò, khoai tây, thịt cừu, cá, bánh, nước chè — rất khỏe và ưa đánh nhau. Những con ăn sữa, bánh mì và rau đậu như dân Sikhs và Pathans ở Ấn-đô thì to lớn, nhưng rất lạnh. Còn những con theo thức ăn của các dân tộc lấy cơm làm cốt thì đều nhỏ nhắn, và thanh tú.

(Tit Bits)

Hội của người cầm đĩa!

HỘI này gồm toàn những nhà văn có duyên; hội lập dưới triều Hoàng đế Nã phá Luân, và tan vào khoảng năm 1850. Mục đích của những người vào hội là để giúp đỡ nhau trong bất cứ

Phúng viếng tang gia. — Ngày đi thăm không nhất định; cái ấy tùy ở tình thân bằng, cố-hữu giữa khách và chủ. Điều nên tránh, khách không được mở đầu câu chuyện về người vừa mới mất.

Khí đi xa. — Thường lệ, trước khi đi đâu xa, ta nên đi thăm bạn bè, thân thuộc, cốt tránh cho họ khỏi bức mình khi phải bảm chưởng một nhà không có ai. Nếu người ta định thăm đi vắng, ta chỉ để lại một danh thiếp trên ấy viết bằng bút chì ba chữ P. P. C. (pour prendre congé).

Lúc trở về, nên đi viếng một lần thứ hai. Muốn cho văn vẻ, hài hước, một câu là đủ: « Chắc hẳn ông (hay bà, anh, chị) không quên con đường cũ đến nhà tôi ».

Vừa đổi đến. — Một ông thông phán, một giáo-sư... vừa mới đổi đến một tỉnh nào phải xem như là một bồn phân đi thăm những bạn tổng sự trong công sở mình làm hay trong ngạch giáo giới, hay .. Cũng nên đi thăm những người mình muốn làm quen. Nếu không gặp, để lại tấm danh thiếp đứng góc có gấp lại.

Nếu những người ta đã đi thăm chỉ gửi trả lại một cánh thiệp trống không, đừng trở lại nhà họ nữa. Nếu họ thăm mình lại, tức là họ đã ưng thuận làm quen với mình. Nếu họ không thăm viếng gì cả, như thế là ngầm bảo: « Chúng tôi không muốn thông giao với ông ». Nhân phẩm và lòng tự ái của ta không được trở lại nhà ông nữa; tuy nhiên, ta vẫn là người lịch thiệp và biết điều.

V. C.

trường hợp nào. Cứ mỗi chủ nhật, họ họp nhau ăn uống ở nhà một hội viên nào đó: bữa ăn bắt buộc phải vui vẻ và hoạt động; rồi các người dự tiệc, tay cầm đĩa, thề rằng sẽ giúp đỡ nhau, bất cứ sự gì xảy đến, và cứ giúp đỡ nhau đi vào... Hân Lâm Viên nữa. Nhiều người trong hội được bầu vào. Nhà văn Chateaubriand cũng là một nhân viên trong hội ấy.

(Al. V.)

Một hiện trạng tự động rất lạ ở người ta

TỜ báo « Année Biologique » có tường thuật một bài nghiên cứu rất hay của các ông D. Danielopolu, A. Radovici và A. Carniol, trình cho hội Y học các nhà thương ở tỉnh Bucarest (kinh đô nước Lô). Đó là về một hiện trạng tự động cơ thể người ta. Ta đứng nghiêng mặt cạnh một bức tường, đứng theo lối « garde à vous » của nhà binh, mu bàn tay quay ra phía ngoài. Rồi ta gờ cái tay ở tường trên, cho đến lúc mu bàn tay chạm vào tường, và ấn vào tường hết sức mạnh, tựa như muốn đẩy bức tường ra vậy. Ta bước xa bức tường, rồi để tay rơi xuống như cũ.

Vài giây sau, tự nhiên ta thấy cánh tay ấy từ từ gờ lên, đến mực ngang trước mặt, đứng yên như thế một chút, rồi lại rơi xuống.

Hai ông Danielopolu và Radovici đã nghiệm rằng cái hiện trạng tự động ấy, xảy ra với tất cả các bắp thịt mà người ta bắt phải co lại, trong lúc tự nó không thể co lại được. Cái tự động về sau càng mạnh bao nhiêu, nếu lúc trước càng cố ý co lại mạnh bấy nhiêu.

Cuộc thí nghiệm này thật lạ, và ai cũng có thể làm lại được.

(Al. V.)

Người lịch sự nịnh đầm

DÂY là một truyện lấy ra ở tập ký sự của bà Genlis:

— « Bà bá tước De Rochambeau vừa thuật lại cho tôi nghe một việc sa hoa và thiệp liệp của Hoàng tử Conti. Bà De Blot, trong lối niên thiếu, đã có lần ao ước trước mặt Hoàng tử một cái nhân cô vẽ hình nhỏ tí con chim yến của bà. Hoàng tử Conti xin biểu chiếc nhẫn đó.

Bà Blot nhân lời, nhưng bắt buộc rằng cái nhẫn đó không được làm bằng vàng hay giát ngọc gì cả.

« Hoàng tử Conti đưa nhẫn đến; tuy nhẫn chỉ có hai sợi chỉ, vàng vòng tròn, nhưng đáng lẽ dùng mặt kính để che đậy bức vẽ, thì người ta dùng một viên kim cương mài mỏng đi như một tấm kính. Bà Blot biết như vậy, và sai tháo cái mặt kim cương ấy ra gửi trả lại. Hoàng tử bèn đem viên kim cương ấy tán nhỏ ra như cám, và dùng cái bột ấy để thắm khó bức thư mà Hoàng tử viết cho bà Blot về dịp đó ».

(D. J.)

Chả mấy nổi

DÂY là những tiền phí tổn mà các đại diện Hội Vạn Quốc ở Genève được hưởng: 450 quan một ngày, thêm tiền phí tổn đôn tiếp, nghĩa là: 265 quan cho các tay chuyên môn, 210 đến 250 quan

— Đờ'khôn nan, chỉ được cái ăn cho béo là không ai bằng!

cho các thư ký, 175 quan cho các người đánh máy.

Khiêng về khoản tiền phí lớn ấy, các viên chức kia, không kể đến lương hàng tháng, cũng đã được lợi từ 100 đến 250 quan một ngày rồi.

Ngoài ra lại có một service auto, có những chiếc ô tô rất sang trọng, để cho các người ấy dùng, trong việc công hay việc riêng cũng được, cả ngày chủ nhật nữa.

Và họ nhận cái địa vị nhũn nhặn ấy không kêu ca gì cả. Nếu, họa chăng người ta có nghe thấy một vài câu phàn nàn khe khẽ gì, thì ấy lại chỉ là cái anh đóng thuế không biết điều mà thôi.

(Al. V.)

áo tắm bể

Khắp các bãi biển, ai cũng công nhận áo tắm Phúc Lai là đẹp, bền, mặc sát thân như in vào người. Nếu, các Bà các Cô chưa dùng qua, xin mời lại 87, phố Huế, Hanoi xem kiểu áo để so sánh với các hàng khác.

PHÚC-LAI

87 PHỐ HUẾ — HANOI

thành phố bị đốt cháy. Các pháo đài, « cái trường thành của Tàu » ta làm ở phương Nam, súng liên thanh, giầy thép gai, binh lính, các thứ đó đã bị bay qua, không được ích gì.

« Trong khi ấy, những kẻ sấm chiếm truyền vô tuyến điện cho dân bị giết hại những điều kiện rất nghiệt ngã. Cũng dài vô tuyến điện lại hồ hào giá trị của những kẻ giết người ấy... »

Cảnh tượng tả như thế, có lẽ hơi quá đáng. Nhưng biết đâu?... nhưng ta tự hỏi những câu này. Sự huy động quân lính có thể làm theo đúng những điều kiện như hồi 1914 không? Có theo đúng được như đã định trước như trong bản dự toán X không? Binh lính chờ đi có được đều không? những nhà cầm quyền có đủ tài để phát triển lực lượng tinh thần quốc gia lên đến cực điểm không? Công việc cấp ứng lương thực và đạn dược có làm được nhanh chóng như dự định không? Sự huy động kỹ nghệ để kháng chiến có được đủ nhanh chóng không?

Hãy cho chúng ta được phép ngờ vực. Không thể viện những bài học của lịch sử ra được nữa.

Bởi vì, từ khai thiên lập địa, chưa bao giờ cuộc chiến tranh của loài người lại có cả ba lối tấn công một lúc, và nếu mai kia có cuộc xung đột ở Âu châu, thì ai có thể nói được rằng những cuộc tấn công đầu tiên có lẽ quyết liệt lại không phải chỉ ở không quân thôi.

KIỂM DUYỆT ĐỒ

Tệ nhất là sự chiến tranh bằng tàu bay và hơi độc lại đỡ tốn hơn cả, thành ra, một tay đang trường tảo bạo, có những kẻ điên rồ hùa theo, có thể quyết liều một cuộc tấn công sống mái. Trong cuộc chiến tranh trước, người ta đã phá hại nhiều vật liệu và nhà cửa; bằng phương pháp mới này, người ta giết hại dân ông, đàn bà, con trẻ mà người ta có thể giữ nguyên vẹn nhà cửa, tỉnh thành, công xưởng, biệt thự, cả đến tử kết, đồ trang sức, và cả đến những đồng hồ quả lắc nữa!

(Al. de combattant)
Anh Thu

Cần sách

Sấm của NOS-
TRADAMUS quý
vị nào có xin để
lại cho NAM KY
17 phố Bờ Hồ Hanoi

HOAY NAY NÓI CHUYỆN

— Đố anh biết quả gì người ta không muốn ăn mà phải ăn.

— Quả... chịu không biết.

— Quả thật!

Văn Túc, Ninh Hòa—1) Tôi yêu một người con gái đã gần một năm, mà người ấy cũng vẫn yêu tôi bằng một tình yêu chân thành. Tôi đã xét kỹ ngoài tôi ra, người ấy không có thể nào san sẻ tình yêu cho ai được. Nhưng ngặt vì hai bên cha mẹ không thuận thì tôi nên xử trí ra sao, để cho người con gái khỏi phải vì tôi mà bỏ hồng cả cuộc đời?

— Đã biết rằng nếu không lấy nhan được tức là cả hạnh phúc cuộc đời của người yêu bị « hỏng », thì tất phải có đủ nghị lực đủ cương quyết — và cũng đủ cả mưu trí — để cân vãn lấy cái hạnh phúc kia. Vậy chỉ có cách can đảm và khôn khéo mà xử trí. Ông đã đến tuổi thành nhân, ông có quyền lập lấy gia đình của ông được.

2) Tôi 22 tuổi, vì cha mẹ quá ép bắt tôi lấy vợ, trong thời kỳ tôi còn ưa học; nhưng khi người vợ về ở với tôi, người ấy quá già tôi cho đến không thể rời tôi được. Tôi xét kỹ tôi không có thể nào bỏ sự học được, mà tôi đi học xa thì một năm một về một lần. Vì chuyện trả nợ tôi ấy tôi tâm không phải xử thế nào?

— Bà ấy đã yêu ông đến thế tất cũng muốn ông đẹp lòng. Vậy ông tìm hết lời tinh tế ngọt ngào để tỏ cho bà ấy biết rằng chẳng có gì làm đẹp lòng ông hơn là được học hành chuyên cần như ý ông muốn. Và chăm học như thế không những cốt để thành một người đàn ông có học thức mà còn thành người chồng thông thái của bà nhà ta. Ông cũng nên nói thêm rằng yêu nhau lạ là cứ phải ở ngay bên cạnh nhau. Sự xa cách khiến người ta nhớ nhưng, nhưng là nỗi khổ lòng đâm thắm... Đại khái, bằng ấy ý, ông khéo lựa lời mà khuyên dỗ thì bà nhà ta thế nào chẳng nghe. Chúng tôi mong ông chóng qua khỏi được cái bước « trả nợ » khá rầy rà ấy. Một điều nữa nên nhớ là: dù đi học xa, ông cũng nên hứa — và làm theo như thế — sẽ về nhà một năm hơn một lần.

Cao Văn Trường, Tân An—1) Hai năm nay tình tôi tự nhiên đổi khác. Một việc không đáng gì có thể làm tôi giận được. Đã biết việc ấy không đáng giận nên tôi cố quên đi không muốn giận mà cũng không thể được, (tìm tôi yếu đã lâu và đau thẹn)

— Sự đổi tính có thể do ở sự thay

đổi của cơ thể, do ảnh hưởng của một vài thứ bệnh, và cũng có thể chẳng do một nguyên nhân nào. Trường hợp sau cùng khiến ta bối rối hơn, ta chỉ mong cái tính kia đã vô cớ đến thì rồi cũng sẽ vô cớ đi — và ta đợi. Còn khi đổi tính vì một nguyên do thể chất hay bệnh tật thì ta nên trị từ căn bệnh để lấy lại sự bằng bằng. Ở đây, tôi đoán có cái gì trong người ông không được yên ổn chẳng? Tiêu hóa không đều, và (đã nói thì nói đến nơi) có lẽ ông bị bệnh táo chẳng hạn. Vậy tập thể thao chăm chỉ, hay ở nơi khoáng đãng, cực lực trừ bệnh táo và các bệnh do nó gây nên. Tập lấy vui tinh hơn lúc thường, vui tinh một cách ngoạn ngoạn lên càng hay và tự kỷ ám thị bằng câu này: « Cái thũng đồ tôi đáng ghét ở bên láng giềng kia thực ra là một anh chàng rất dễ thương ». Bằng ấy việc sẽ làm cho ông bỏ được tính xấu mới có kia — và không biết chừng cả những tính xấu khác nữa.

2) Sinh với những lực sĩ đời này, ta hay lấy chẳng hạn, những vị tướng trận như Lý Thường Kiệt, Trần Hưng Đạo, v. v., ngày xưa có cao lớn, oai vệ và có sức khỏe hơn không? Và trước khi vua Gia Long quen với ông Bá Đa Lộc, hai ngài nói chuyện với nhau bằng tiếng nào hay cách nào để hiểu nhau? Cũng như khi vua Tự Đức tiếp sứ Pháp?

— Theo chúng tôi còn lại ở những bộ áo giáp ngày xưa để trong viện Bác Cổ, ta có thể nghĩ rằng các võ tướng ấy to lớn lắm — ít ra cũng hơn người đời nay. Và tất nhiên cũng có sức mạnh hơn. Một lý thuyết có lý nói rằng người ta cũng tiến đến vận mệnh chừng nào, càng nhỏ và yếu đi chừng ấy. Hàm răng và chân tay người cổ — theo chúng tôi có những bộ xương đặc được — to lớn một cách không ngờ. Nhiều lần chúng tôi đọc thấy những đoạn sách hoặc báo nói trước rằng sẽ có ngày loài người không bước được chân lên, vì ngày đó cái vận mệnh tối cao đã tìm được cho ta thứ máy thay các cử chỉ.

Ông Bá-Đa-Lộc là một nhà truyền giáo đến nước ta để giảng đạo Thiên Chúa cho người Việt Nam nghe. Ông tất phải học và nói được tiếng ta và cũng dùng tiếng ta trong lúc giao tiếp với các vua chúa nước ta. Còn khi vua Tự Đức tiếp sứ thần Pháp thì đã có người thông ngôn. Những người ấy thuộc vào số người Pháp ở lại nước ta từ đời vua Gia Long.

L. H. Huế—1) Đã mười năm nay răng tôi thường hay ngứa và chảy máu. Bề bề lấy tăm xỉa thì máu chảy nhiều và khi xỉa xong, ngày hôm sau các mụn ở trên mặt tôi đều lặn đi nhiều. Đó là do khí huyết chưa thông phải sâu an. Vậy chữa bằng cách nào?

— Biết được gốc bệnh là tìm được tất cả bị quyết của phương chữa bệnh. Răng ông đau và sinh ra những chứng dị kỳ kia, ông biết là do khí huyết xấu chứ không phải sâu. Ông đã dự trả lời được câu hỏi rồi đấy. Giãn đi làm. Ông tẩy huyết đi. Bằng cách nào? Giãn đi hơn: hỏi thầy thuốc. Người này còn mạch ông được nhiều điều ông cần biết về mặt chuyên môn.

2) Ai đặt ra quyền Vạn pháp Quý tôn.

Theo lời người ta nói thì ngày trước có một người học đủ các phép trong sách ấy, có thể đem đỉnh vàng này đổi lấy đỉnh vàng khác, cốt rỗng mà bọng. Theo thế có đúng không. Nếu đúng thì tại sao?

— Ông là người cả tin đối với người ở thời đại này. Cái ngày thơ ấy khiến cho người ta tưởng tượng và tin được nhiều điều rất khác thường, nhưng cũng khiến người ta bị chệch đi. Tôi chắc sẽ có lần — nếu không đã có — ông hỏi: sách trước bây giờ ở đâu?

Của Beau gendre, Thái-binh — Tôi đã có vợ và có con, tôi lại yêu một người em vợ, tuy tôi vẫn yêu cả vợ tôi. Người em vợ tôi cũng tỏ cho tôi biết là yêu tôi. Nhưng bố mẹ ép lấy chồng tuy người ấy không muốn lấy chồng. Vậy tôi có nên cự tuyệt tình yêu với người em vợ tôi để người ta lấy chồng không?

— Lấy cả hai chị em, đó là cách tiện nhất! Mà các cụ ta xưa vẫn dùng; nhưng xem chừng bây giờ cách ấy không êm thấm lắm, vì sự cả lẽ ý eo. Ông có chắc người em vợ ông không chịu lấy chồng vì yêu ông hay không, hay là vì chưa tìm được người chồng vừa ý? Nếu ông thấy là nên giả vờ thì cứ làm, và nếu làm được, không lấy được nhau cố nhiên là không nên yêu nhau. Nhưng có thể không nên được không, đó lại là chuyện khác.

Trần Đức Nghĩa, Nam-Định — Hai người yêu nhau, họ trao lại cho nhau cả linh hồn lẫn xác thịt, vậy dự luận nên đối với họ ra sao? Và riêng họ, như thế có giảm bớt lòng yêu đi không?

— Dự luận nào? Người ta yêu nhau thì mặc người ta, can chi lại « dự luận » vào đây. Còn hai người có chán nhau hay không, đó là tùy ở hai người ấy có yêu nhau bền chặt không. (Cố nhiên!)

Melle Tâm — Tôi muốn đi Singapore thì phải xin những giấy gì? Và phải xin ở đâu? Cách thức khi xin giấy này giấy kia có dễ như trước không? Tôi đã có giấy căn cước rồi.

— Ở Hanoi, muốn đi ra ngoài nước, phải xin giấy visa de sortie ở sở Mật Thám. Cố nhiên phải nói đi đâu, đi đến đó làm gì, nguyên có có chính đáng không. Còn sự có được phép hay không là tùy ở sự quyết định của ty mật thám.

H. Thầu Bienhoa — Bố mẹ sinh trưởng ở Hanoi, đồng thuê thân Hanoi — sau vào Trung Kỳ ở, để con và khai sinh trong đó — Vậy địa đê đó là người Trung hay Bắc? Nếu là Trung-Kỳ, thời tại sao? — Không lẽ mỗi khi đi lại phải trở về Hanoi.

(Xem tiếp trang 18)

Chỉ giùm BỆNH LAO ai mắc

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khạc khặc, ho có đờm trắng, xanh vàng, mỗi thối, bệnh như có khi bị thành nóng lạnh, mà đã điều trị thuốc Tây, Nam không dứt, nên uống thuốc gia truyền của cụ **TRINH HẢI LONG** (nội tử ông đốc học Hào). Thuốc đã cứu sống muôn ngàn người. Có 2 thứ: thứ 5p. và thứ 3p50. Ở xa mua thuốc gửi mandat cho ông:

TRINH VAN HAO
Directeur École
Villa N° 110 Rue Vassoigne
TÂN-ĐÌNH, Saigon

(Tiếp theo)

MỘT ý tưởng vụt đến làm Trương thấy lạnh người. Hay là Thu quên mình rồi chăng? Thật ra Thu với mình chưa có liên lạc gì chắc chắn cả.

Chàng nhớ lại hôm ở Gò-đa. Hình như Thu chỉ sợ, chứ không thật yêu, sợ và có ý mong được thoát nợ chàng. Không có lý gì Thu yêu chàng cả; chàng nghĩ Thu yêu chàng quá chỉ vì chàng tưởng tượng quá ra như vậy thôi. Hay có lẽ Thu cũng yêu chàng tự nhiên, yêu một cách vô lý như chàng yêu Thu vô lý bấy lâu. Trương nghĩ đến tìm cách nào để thử được tình yêu của Thu:

— Lấy Thu thì cố nhiên không thể được rồi. Trước kia, họa chăng? Ừ nhỉ, đại quá, trước lấy quách Thu có phải xong không? Giờ thì chỉ còn một cách là rủ Thu đi trốn. Phải đấy; không xong thì ta sẽ về làng lấy Nhan.

Trương khoan khoái đứng lên, lấy làm thoả mãn về các công việc sẽ xảy ra. Chàng sung sướng nghĩ đến cuộc đi trốn với Thu, đến cuộc đời sống ngoài xã hội, không có liên lạc gì tới quá khứ nữa. Chàng sẽ lôi kéo Thu vào cuộc đời của chàng, hạ Thu xuống cùng một mực với mình, mất hẳn cái so lệch vẫn làm chàng bứt rứt khổ sở bao lâu.

Mai kia lên Hanoi, chàng sẽ lại Chuyên, lại vừa để trêu chọc chơi, vừa để được yên tâm hẳn về bệnh của mình. Ở trong tù muốn được vào nằm tĩnh dưỡng ở nhà thương, Trương xin đi khám bệnh nói là mắc bệnh lao. Đốc

tờ xem xong bảo Trương bịa có chứ không ốm đau gì cả, và đuổi Trương về nhà tù. Trương cho là họ khám sơ sài cốt cho xong truyện, nhưng từ đây vẫn nuôi cái hy vọng mong manh khỏi được bệnh nhờ mấy tháng điều độ sống trong nhà tù. Khỏi bệnh, rủ được Thu trốn đi xa...

— Thật là tuyệt! có thể như thế được không?

Đến trước cửa hãng Sellé Frères, Trương ngừng lại nhìn và khi đã biết chắc chắn mọi người đều về cả rồi, chàng mới dám vào. Nhan chạy ra bắt tay:

— Hừ, lâu lắm mới gặp.

Trương mỉm cười đáp:

— Kể thì cũng khá lâu, nhất là đối với tôi. Giờ đến đây cốt vay anh ít tiền đi Hanoi. Anh có gì cho tôi ăn với, đói lắm rồi.

Trương vừa nói vừa nhìn cái tủ két; chàng có cái ý muốn ký khời đến gần để được sờ vào cái tủ két một lần nữa.

Nhan cười bảo Trương:

— Anh nhớ nó phải không?

Trương xòe bàn tay khoan khoái nắm cái cạnh tròn và cứng của chiếc tủ; chàng lấy tay gõ nhịp mỉm cười bảo Nhan:

— Thế là trả xong nợ. Bốn tháng kể cũng nhẹ.

Nhan mời Trương ra hiệu ăn và cho vay mười đồng.

Trương nói:

— Không chắc trả lại anh được.

— Không trả được thì coi như là biếu anh số tiền đó. Khi nào hết thì lại xuống đây. Tôi vẫn có một thân một mình; ngủ ở kho,

ăn ở hiệu, tắm ở sông, chết chôn nghĩa địa. Yên lặng một lát rồi Nhan buồn rầu nói tiếp:

— Đời buồn lắm. Không như đời anh đâu.

Trương từ biệt Nhan ra ga. Chàng ngẫm nghĩ về Nhan và tự nhủ:

— Anh này rồi cũng đến như mình. Chưa gặp lúc đó thôi.

Lấy vé xong, ra đến sân ga thì tàu bắt đầu chạy. Trương tìm một chỗ khuất ngồi dựa đầu vào cánh cửa định ngủ đi một giấc. Chàng kéo giầy mũ xuống dưới cằm cho gió thổi bay:

— Mất mũ, về Hanoi với cái đầu trọc thì cũng khá buồn cười. Buồn cười nhất là nếu gặp Thu.

Trương lặng người đi một lúc vì cái ý nghĩ rằng mình đã xa Thu lắm rồi, đối với Thu chàng đã sụp xuống một bậc rất thấp kém.

— Nếu Thu vẫn yêu mình thì lần này mình đủ can đảm để xa Thu, khỏi lụy đến Thu. Nhưng nếu Thu bắt hải mình, khinh rẻ mình thì...

Chàng thốt ra một tiếng kêu ngạc nhiên:

— Hợ!

Hợ đứng dừng lại và khi nhận ra Trương, chàng bất giác nhia chung quanh xem có ai là người quen không. Chàng ngồi ngay xuống cạnh Trương để tránh khỏi phải nói to tiếng:

— Anh mới ra.

— Vừa mới ra sáng nay. Anh đi Hải-phòng làm gì thế?

— Hôm nay cả nhà xuống đón anh Thăng. Tôi ở đây về chuyến tàu Compiègne.

Trương chỉ chú ý đến hai chữ « cả nhà ».

— Chắc có cả Thu trong đó.

Chàng nói với Hợ, giọng vui vẻ:

— Anh Thăng về đây à? Thích nhỉ. Ngồi đầu ghế.

— Ngồi ở trên hạng ba.

— Thế à. Ta lên đi. Tôi muốn gặp anh ấy.

Hợ biết là mình đã lỡ lời, nhưng không thể lùi được nữa, đành đưa Trương sang bên hạng ba.

Mới bước vào trong toa, Trương đã biết là có Thu ngồi trong đám người trước mặt, nhưng đến lúc bắt tay Thăng và Mỹ, nói xong vài câu chuyện, chàng mới dám nhìn Thu.

Lúc đó Thu ngồi xoay ra cửa sổ, đôi lông mày cau lại, có vẻ mãi miết nhìn phong cảnh bên ngoài. Gió thổi hất cả tóc nàng xuống trán, xuống má. Trương bất giác lấy tay ấn mạnh mũ xuống đầu, sợ gió bay; chàng thấy lạnh ở gáy và hai bên thái dương.

Đã có bán:

LANH LÙNG

(tái bản)

của NHẬT LINH

Giá 0, p50

TRĂNG

Thăng hỏi Trương :

— Hiện giờ anh làm gì ?

Trương không biết trả lời ra sao nên vờ chưa nghe lọt câu hỏi.

Mỹ đáp hộ :

— Anh ấy cũng học luật với chúng em. Nhưng anh ấy vì yếu phải nghỉ luôn.

Thăng nhìn Trương. Trương có cái cảm tưởng rằng Thăng chú ý đến gáy mình nhiều quá. Thăng nói :

— Tôi trông anh ấy khỏe đấy chứ. Phải cái người trắng quá. Chắc là ít dạn nắng dạn gió.

Trương cúi mặt, loay hoay đan mấy ngón tay lại với nhau đặt trên đầu gối. Chàng thấy nóng bừng ở hai tai :

— Hai tai mình lúc này chắc đỏ lắm. Ồ ! sao Mỹ lại nhìn mình rứa thế. Chắc Mỹ và Hợp biết là mình đương xấu hổ về câu nói của Thăng. Thu chắc cũng nghe thấy...

Chàng đưa mắt nhìn Thu và thấy Thu vẫn mãi miết ngâm phong cảnh ở ngoài. Đôi lông mày nàng vẫn cau lại như lúc nãy. Trương thấy mình giận Thu ở lên cổ, giận Thu chưa nhìn lại chàng qua lấy một lần nào.

— Chắc Thu còn xấu hổ hơn mình, xấu hổ lây vì mình... Hừ ! rồi Thu còn chán lúc xấu hổ hơn thế.

Trương thấy không thể gở nổi ở trong cửa, Chàng nhìn Mỹ, nhìn Hợp rồi nói :

— Tôi vì yếu một phần, một phần nữa vì tiền, vì chơi bời liêu lĩnh. Lo u gần như bị đột. Chẳng cứ gì một ai. Anh ở Pháp và không biết, chứ thanh niên anh... một thanh niên không lý tưởng, chưa sống đã sắp chết sắp chết, biết mình sắp chết nên... còn trông lại làm gì nữa, bằng xuýt tay để... ừ

cho trôi đi đến đâu thì đến. Không cưỡng lại nữa ắt là cái trog lạc sẽ đến mau lắm...

Trương liếc mắt nhìn Thu ngầm nghĩ :

— Trông Thu lãnh đạm khó chịu tộ. Được rồi.

Chàng nói tiếp :

— Anh nào nhiều tiền thì đâm ra chơi bời vong mạng, vẫn sang trọng đấy, vẫn được người ta kính trọng đấy, nhưng thực ra mục nát lắm rồi. Anh nào hết tiền...

Hợp nói xen vào một câu cố ý lảng sang chuyện khác, nhưng Trương cứ điềm tĩnh nói tiếp :

— Hết tiền thì đâm ra lừa đảo, thụt két, tù tội, bị người ta khinh. Nhưng đảng nào cũng mục nát như nhau, không hơn không kém. Hoàn cảnh không làm cho người ta phấn khởi. Chẳng đâu gì anh; tôi, tôi chán lạ. Một phần vì chán, phần một cũng vì yếu nên tôi...

Chàng sẽ nhắc mủ lên đề hồ ra một mảng tọc ngân :

— Anh Thăng, anh nhìn xem đây này...

Thu bỗng níu lấy thành cửa cúi đầu nhìn ra ngoài kêu lên một tiếng.

Trương ngừng nói. Mọi người hỏi rồn :

— Cái gì thế ? Cái gì thế ?

Đợi một lúc lâu, Thu mới đặt tay lên ngực mỉm cười nói :

— Em sợ quá. Em vừa thấy hai con trâu nó chọi nhau. Lẽn dần em được nhìn thấy... Ghê cả người.

Mọi người cũng nhìn ra ngoài. Thu nói :

— Chắc đã xa rồi.

Chỉ có một người Trương hiểu là Thu đã lừa gạt lấy hai con trâu chọi nhau. Chàng luôn luôn đi làm. Cho Thu mắt được về anh dạn kiểu bảnh.

Đợi cho mọi người trở lại chỗ, Trương nói tiếp với Thăng :

— Anh nhìn xem đây này... Tôi ốm quá nên phải nghỉ học. Bị sốt rét thương hàn anh ạ. Đến lúc khỏi tóc cứ rụng mãi, rụng nhiều quá, tôi phải bảo thợ cạo trọc cả đầu đi.

Trương nhận thấy Mỹ, Hợp và Thu đều có vẻ dễ chịu được thoát khỏi cơn sợ chàng nói với Thăng rằng chàng vừa ở tù ra.

Trương ngầm nghĩ :

— Mỹ và Hợp sợ không phải vì mình mà chỉ vì các anh ấy sợ cho các anh ấy, ngược lại vì có một người bạn xấu. Còn Thu... nếu bây giờ ai cũng biết rõ rằng Thu đã hôn mình thì Thu còn xấu hổ đến đâu. Nếu cần phải bịa ra chuyện mười con trâu chọi nhau chắc Thu cũng bịa.

Trương vẫn lấy làm khó chịu rằng Thu không dám cả gan đương hoàng hỏi thăm chàng hay nhìn chàng một vài lần. Trước kia, khi đông người Thu vẫn làm ra vẻ bỡ ngỡ với Trương để không ai nghi ngờ, nhất là bây giờ nàng càng phải giữ gìn hơn trước, nhưng Trương lúc đó chỉ cho là vì Thu sợ cho Thu quá, vì Thu đã xấu hổ và hối hận về cái tình yêu đặt lầm chỗ. Trương cho là Thu sợ dĩ không thêm nói với chàng một tiếng, không thêm nhìn chàng một lần là cốt tỏ cho chàng biết rằng từ nay chàng đừng nên tìm đề gặp nàng nữa.

Nghĩ vậy, Trương quay lại phía Thăng nói :

— Ngày kia, thứ bảy đúng chín giờ đêm tôi sẽ lại thăm anh. Ta sẽ nói chuyện nhiều hơn.

Trương nhận thấy rõ vẻ lo sợ trên nét mặt Mỹ. Chàng mỉm cười nói tiếp theo :

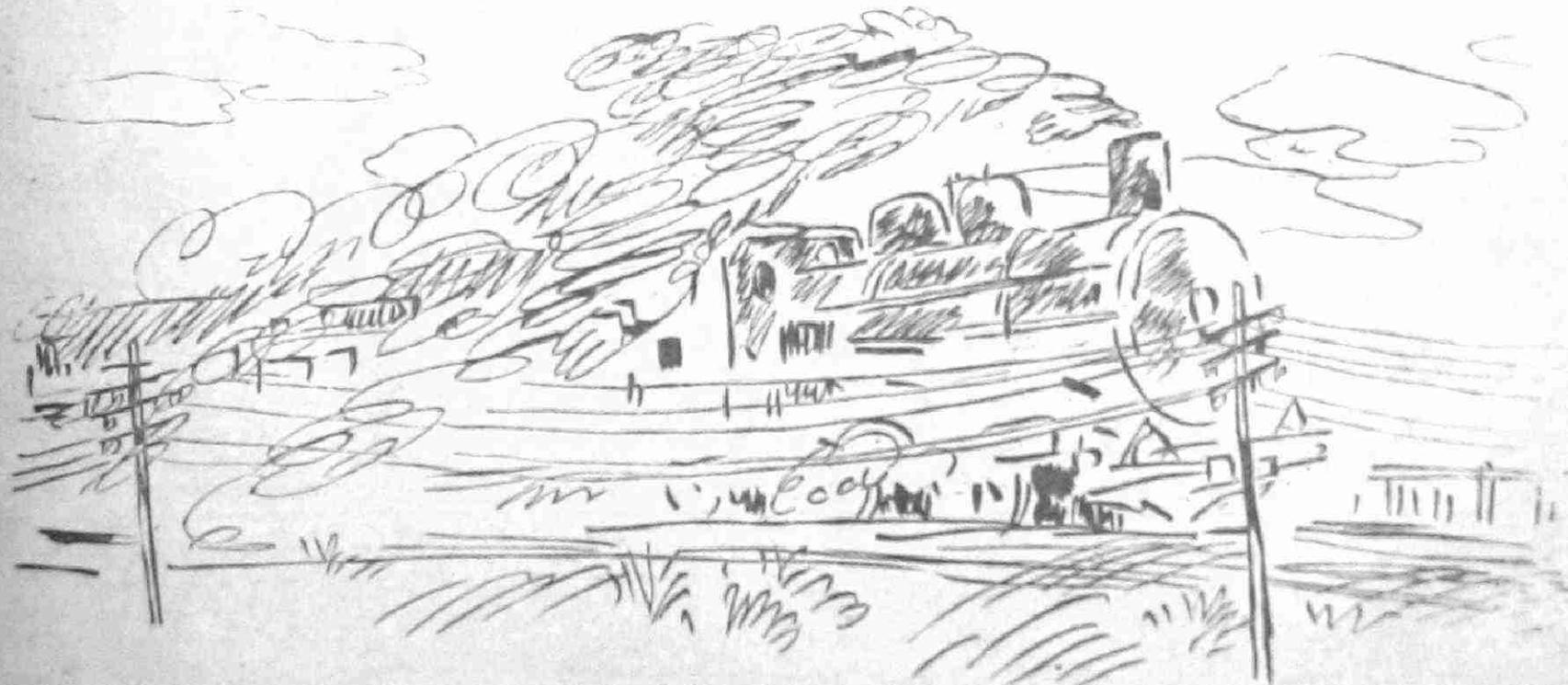
— À, nhưng thôi để đến lúc khác. Tối thứ bảy, đúng mười giờ đêm tôi mắc bận một việc rất cần, cần lắm, một việc riêng đã mấy tháng nay tôi đợi mãi. Nếu bạn anh chín giờ thì chỉ kịp đến trước cửa nhà đứng đợi ở ngoài rồi lại đi ngay chứ không kịp vào nói chuyện lâu là.

Trương để ý nhìn Thu thấy Thu lắng tai nghe chăm chú. Chàng ngầm nghĩ :

— Chắc Thu đã hiểu.

(Còn nữa)

NHẬT LINH

VUI CƯỜI

Của Nguyễn-thiên-Thọ

N. N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 11)

— Sinh đẻ tại đâu là người ở nơi đó. Chứ không phải cha mẹ là người ở Hanoi mà con cũng được coi như người ở nhượng địa.

Mlle Khanh, Hải-phong — Một người bạn gái của tôi, có chồng, có con rồi mà còn yêu anh tôi, 19 tuổi chưa vợ, và anh tôi cũng yêu người đó lắm. Vậy tình yêu ấy có chính đáng và anh tôi có nên theo đuổi mãi không?

— Tình yêu chân thực và trong sạch thì bao giờ cũng chính đáng. Chỉ có cái nên yêu hay không mà thôi. Nhưng nên hay không nên, nhiều khi không tự mình nhất quyết được. Nếu sự yêu đó không đem lại hại gì đến cho ai thì chẳng sao. Còn theo lẽ phải thì tất nhiên không nên yêu người đã có chồng, và người có chồng không nên yêu ai khác ngoài chồng con ra. Nhưng đó là việc của người anh cô, có hỏi làm gì?

Viên Minh, Faisoo — Tôi là người Annam yêu một cô gái cha Khách mẹ Annam nhưng không hiểu vì một nguyên cớ gì mà cô ấy uống thuốc ngủ tự tử. Chúng tôi yêu nhau lắm, nhưng có ấy chết không để lại một di tích gì. Vết như địa vị của tôi bây giờ nên lấy vợ hay là cứ ở như thế này để thờ cô ấy.

— Giá tôi ở địa vị ông thì tôi làm thế này:

Trước khi thờ người thiếu nữ ấy tôi hãy tìm nhẽ để biết có ấy có thực yêu tôi không? Và khi đã thực yêu tôi thì tại sao lại đi trốn cuộc đời (và trốn cả tôi) bằng một lối cương quyết không cho ai tìm về được như thế. Tôi lại tự hỏi tôi thêm câu nữa: Có thể bắt hạnh tôi cũng chết, nếu có ấy có bán khoán về sự vì tôi mà ở vậy hay lấy chồng chăng? Rồi quyết định bằng ấy vấn đề là tìm được cách xử sự rồi đó.

Mlle Nguyễn Ngọc, Nam Định — 1) Muốn được hoàn toàn sung sướng thì nên làm thế nào. Có nên như Ch. Wagner đã nói: «Đào một cái mồ ở tận đáy tâm hồn để chôn sâu những điều bất mãn?»

— Làm thế nào để được hoàn toàn sung sướng thì khó trả lời lắm, vì tùy từng người cho thế nào là sung sướng. Nếu tự thấy theo Wagner mà sung sướng hoàn toàn được thì cứ làm, nghĩa là cứ chôn những cái bất mãn, nếu chúng chịu để cho chôn. Còn không thấy thế thì chớ có bắt chước.

2) Bên Pháp nhà văn sĩ cận đại nào được hoan nghênh nhất?

— Hoan nghênh nhất thì khó biết là ai. Chỉ biết có một số nhà văn, được hoan nghênh nhiều và nổi tiếng: Gide, Mauriac, Dubamel, R. Rolland, Valery, v. v... và nhiều nữa. Lấy gì làm mực thước đo cho đúng cái danh vọng được.

3) Con ít tuổi nhưng mắt đã kém, nhìn hơi xa độ 4, 5 thước thì không thấy gì cả. Vậy dùng cách gì chữa cho được nhìn rõ?

— Không trả lời, vì lẽ hỏi có hai câu. Tuy vậy cũng trả lời rằng nên đến hỏi thầy thuốc chuyên môn.

F. B. V. Hanoi — Đời Nay có nhận xuất bản những văn-phẩm của những tác giả không có chân trong Tự-Lực-Văn-Đoàn? Nếu có, thì Đời Nay có hoặc những điều-kiện gì? Và người có văn phẩm (một quyển tiểu thuyết) phải thương lượng với ai?

— Đời Nay có và đã nhận xuất bản tác phẩm của nhiều nhà văn ngoài T. L. V. D. Vì các điều kiện, sẽ do nhà xuất bản và tác giả thương lượng với nhau. Viết thư hỏi; nhà xuất bản Đời Nay 80 Đường Quán-Thánh Hanoi.

Lời con trẻ

— Ông ơi, ông cho cháu xin cái trống bỏi.

ÔNG (ngạc-nhiên) — O! Làm gì có của lạ ấy?

CHÁU — Chị xã bảo ông già rồi mà vẫn chơi trống bỏi mà!

Khôn vặt

TÂM — Xin thầy cho con ít thuốc ho.

KHẨN HỘ — Đây tôi cho đem về mà uống dần, cứ cách nửa giờ lại uống với một thìa cà phê.

TÂM — Xin thầy cho luôn cả cà-phê nhân tiện, vì nhà con nghèo làm gì có cà phê.

— Em ạ, độ rày giấy quý như vàng.

— Khi nào anh trúng số độc đắc thì anh mua giấy làm đồ nữ trang cho em đeo, anh nhé!

Ngũ Hồ

Không giận

GIỚI — Người ta thường nói han là người rất lốt bụng và không bao giờ anh cáu với ai cả.

ĐỒI — Có thể, ừ ngày anh chơi với tôi anh có thấy tôi cãi nhau với ai không, tôi rất rể tha thừ, tôi rất rộng bụng với mọi người.

GIỚI — Quả vậy, cho nên tôi không ngần ngại gì mà thủ thỉ với anh rằng tôi đã chột đánh đổ mực vào cái mũ Fléchet anh đã cho tôi mượn hôm qua.

Của Myosotis

không lấy nó được vì sau này con mình 35 tuổi chả nhẽ nó đã 70 tuổi rồi cơ à!

Trong giờ cách trí

THẦY GIÁO — Quả trứng tươi bỏ xuống một thùng nước, hôm đầu sẽ chìm xuống đáy, ngày thứ hai, nó sẽ nổi lên đưng giữa nước, và ngày thứ ba nó sẽ nổi hẳn lên mặt nước.

TRÒ B (nhanh nhàu) — Thưa thầy, nếu vậy, chắc hẳn đến ngày thứ tư nó sẽ bay lên trời!

Khó gì

TOE — Con muốn hôm nay, cái ngày sung-sướng này còn mãi mãi.

LÝ TOÉT — Có khó gì, máy chỉ dừng xe lịch là được.

Của Xuân-Hương

Nhanh trí

Ba đồ Tư.

— Vì sao tàu bay bay được?

TU — Khó cóc gì, máy xem con chuẩn chuẩn thì hiền.

Dương-đình-Gi

Đi câu

Thanh và Phượng đều điếc bị điếc đần.

Một hôm Thanh đang ngồi xem sách ở nhà, chợt thấy Phượng vác cần câu đi qua liền hỏi:

— Anh đi câu cá à?
— Không, tôi đi câu đày.
— Hoài của, tôi tưởng anh đi câu thì tôi đi với.

Nhũn nhặn

Hai ông khách vào hiệu cao lâu đánh chén. Thấy khách ra vào rộn rịp tưởng không ai biết, hai ông thủ luôn hai đĩa bánh vào túi. Hần sáng nhanh mắt trông thấy ra nói nhỏ với chủ, chủ bảo lúc tỉnh tiền thì tính gồm cả hai đĩa bánh vào. Lúc ăn xong hai người ra trả tiền.

Hữu-sáng xướng:

— Sáu hào rượu.
Một ông cãi:
— Lão nào, chỉ có năm hào ba thôi.
Chủ nhũn nhặn ghé tai nói khẽ!
— Thưa ông đó là tính cả hai đĩa bánh vào nữa đấy ạ!

Của P. A. Giang

Con ai

— Anh, là con ai?
— Thưa ông tôi là con bố tôi ạ.
— !!!??!

Ngó già

CON — Các bố ngó bán nấy mẹ vừa mua đều già cả.

MẸ — Thế mà máy còn kêu là già à?

CON — Thưa mẹ vì bắp nào cũng có râu cả rồi ạ.

So tuổi

BÀ — Con mình 16 tuổi, tháng kia 32 tuổi, thật vừa vặn gấp đôi.

ÔNG (tinh lẫn thần) — Thế thì

CÓ CỨNG MỚI DỪNG DẦU GIÓ

Nhà cửa

(Tiếp theo)

CHO THUÊ LẠI

THƯỜNG tình ai không muốn ở một ngôi nhà rộng rãi, có phòng khách, phòng ngủ, phòng làm việc, phòng đọc sách, phòng trẻ con chơi và cả phòng bỏ không nữa. Nhưng không phải ai ai cũng ăn lương to bằng ông thống sứ hay giàu có như các vị công-tử Bắc-liêu. Và vì thế nên nhiều người thuê nhà rộng quá thấy sốt ruột, cố tìm người để cho thuê lại một hai gian cho đỡ gánh nặng một đôi chút.

Có khi khôn khéo hay gặp may, người ấy cho thuê người này một gian, người kia một gian, theo một giá lời và bỗng đứng được ở nhà thuê theo một giá rất rẻ. Vì vậy, ta thường thấy xuất hiện ra những người «trưng nhà», có ít tiền và vẫn có gan thuê những nhà rộng rãi như một cái dinh lớn. Song không phải là họ ngớ ngẩn, họ tính toán khéo lắm và mong cho thuê lại hai phần nhà được đủ tiền trả chủ nhà để được ở không mất tiền. Sự mong ước ấy không phải là ảo mộng vì tôi đã thấy nhiều người trưng nhà cho thuê lại được ở không và còn được ít lãi nữa để mua rượu uống chơi.

Nhưng lối đánh cá ngựa ấy không phải lúc nào cũng đem lợi về cho người trưng; những tháng không có người đến thuê lại, thì họ chỉ còn việc đi nhìn các phòng bỏ không và tắc lưỡi như con thạch sùng.

Dẫu sao, người thuê nhà cũng có quyền cho thuê lại nhà, chỉ trừ khi nào trong khế ước cho thuê, chủ nhà viết rõ ràng người đứng thuê không được cho thuê lại. Nếu trong khế ước im không nói gì hay không có khế ước, thì người thuê nhà tha hồ mà làm theo ý mình, chủ nhà đành phải câm như miệng hến.

HẾT HẠN THUÊ

Trên đời này không có cái gì vô hạn cả, cả việc thuê nhà cũng vậy.

Vì vậy, nên còn không có nhà của mình làm ra là người đi thuê còn phải nay đây mai đó, không biết là ở những đâu nữa.

Nếu có giấy tờ hẳn hoi, thì thường người đi thuê biết rõ số phận mình lắm, vì trong giấy thế nào chẳng nói rõ hạn thuê là bao nhiêu và nói rõ lúc hết hạn, cần phải báo trước cho nhau là bao lâu.

Hết hạn rồi mà không ai hỏi gì cả, người đi thuê cứ ở và chủ không đuổi đi, thì tự nhiên thành ra một khế ước mới, hiệu lực y như khi thuê không có giấy má.

Mà thường thường đi thuê nhà không có giấy má gì cả. Những lúc đó, thì làm thế nào? Chủ muốn lấy nhà về hay người đi thuê muốn bỏ nhà đi thuê nơi khác đều phải báo trước cho nhau theo tục lệ nơi sở tại. Như ở Hà-nội chẳng hạn, thời hạn báo trước là một tháng nếu là nhà thường để ở và là ba tháng nếu là một ngôi hàng buôn bán.

Song báo trước bằng cách nào? Có nhiều người vẫn in trí rằng chỉ nói mồm với nhau là đủ, quên mất cả câu tục ngữ của

nước nhà: «khẩu thiệt vô bằng». Vì vậy, báo trước phải gửi bằng thư báo đảm, hay muốn chắc chắn hơn và nếu có thừa tiền không biết làm gì, thì có thể nhờ mô tóa đưa giấy lại, và chịu biểu ông ta một số tiền giấy bút chừng chục bạc.

Những lúc này, chủ nhà hay

người cho thuê nên nhớ rằng tháng mình viết thư báo trước không kể trong cái thời hạn báo trước đâu. Thí dụ như tôi thuê nhà ở của ông Phạm Huy Lục chẳng hạn, tôi muốn trả nhà ông ấy thì thư tôi báo trước dù viết ngày mồng một, ngày 17 hay ngày 30 tháng bảy này, tôi cũng vẫn phải ở lại nhà ông cho đến hết tháng tám này mới có thể rút mình ra đi được.

MỘT CHẾ ĐỘ ĐẶC BIỆT

Những điều lệ ta vừa liệt kê qua là những điều lệ áp dụng lúc bình thường. Song gần đây, tình cảnh người ở thuê trở nên khó khăn vì giá thuê nhà vọt lên quá cao, cao một cách vô lý như sự vô lý của các chú khách chạy loạn.

Trước cái tình thế đặc biệt ấy, chính phủ đã kiểm ra một chế độ đặc biệt để kiểm soát bớt cái ý muốn tăng tiền nhà lên đến trời của các chủ nhà chỉ biết

nghĩ đến túi mình.

Theo chế độ này, chủ nhà muốn tăng tiền nhà không được tự do như xưa, mà chỉ có thể tăng có hạn được thôi. Chủ nhà phải lấy giá tiền thuê nhà ngày 1-1-1930 mà tính: nếu làm trước ngày ấy thì chỉ có phép tăng lên 13% và nếu nhà làm sau thì có thể tăng lên 18% được. Tăng quá lên cũng được, nhưng gặp người biết luật, thì chủ nhà không những phải trả lại số tiền lấy quá mà lại còn bị phạt nữa: lúc ấy, dù có kêu oan ức cho đến đâu nữa, cũng không còn ai thương.

Ngoài quyền giữ giá thuê nhà ấy, người ở thuê còn có quyền ở lại trong một hạn là ba năm nữa. Đó là một cái giấy thứ hai buộc sự tự do của chủ nhà, nên các chủ nhà không lấy thế làm mãn nguyện cho lắm. Chủ nhà chỉ còn nghĩ mưu tìm kế để thoát khỏi cái giấy, cái rọ ấy. Nghĩa là họ sung sướng nhận thấy rằng luật cho phép họ lấy nhà về để sửa chữa rất nhiều, miễn là họ báo trước 6 tháng, hay để cho ông bà cha mẹ hay vợ con họ ở, nên họ cố để dành tiền chữa nhà và họ cố tìm cho ra nhiều ông bà, hay cha mẹ, cho ra nhiều vợ con để có có mà đòi nhà về.

Và có nhiều khi họ tìm thấy, thật mới là một sự lạ.

(Còn nữa)

TƯỜNG VÂN

Sắp có bán

VỠ LÒNG

của Đỗ - Đức - Thu

CON TRẦU

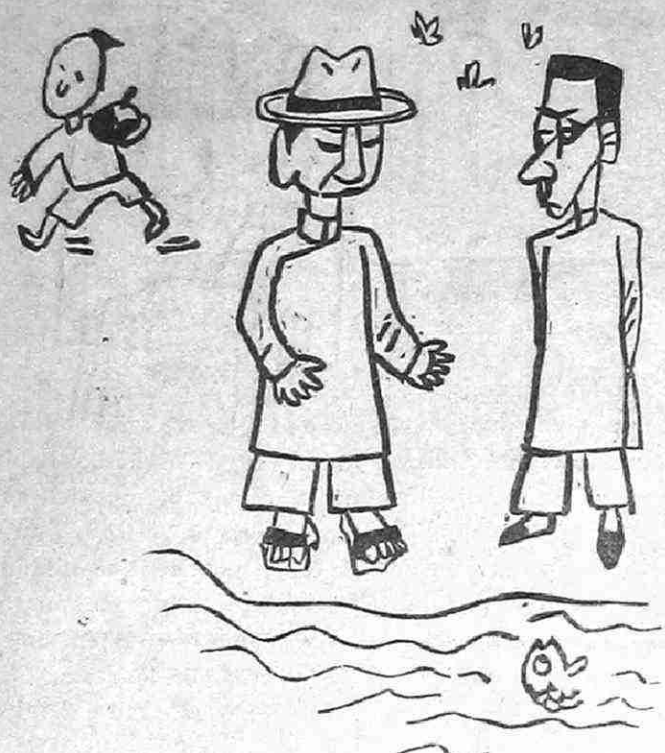
của Trần - Tiêu

Đời Nay xuất bản

DOCTEUR
NG. MANH THAN
CLINIQUE ET MATERNITÉ
CABINET MÉDICAL
49-51 Avenue du Grand-Bouddha
Téléphone 830
Médecine générale et infantile
Dermato - vénéréologie
Rayons X — Rayons U. - V et I.-R
Diathermie — Oudes Courtes
Courants Galvano — Faradiques
CONSULTATIONS
Matin : 8h. à 11h.
Soir : 3h. à 6h.

GHEN

của TÔ-TỬ

— Bác ạ! Từ ngày tôi lấy nhà tôi đến giờ, tôi chả biết mùi quả đào là gì! Vợ tôi mà trông thấy tôi đặt quả đào vào miệng là con ghen nổi lên đùng đùng! Chỉ vì nó nghĩ tôi mê con Đào bạn nó!

— Á! ra tôi đi vắng cậu không nhớ tôi! Nhớ thì phải mặt võ mình gày chứ lại béo ra như thế à?

CƠ VIỆC RỦ CHÔNG BÀ ĐI CHƠI RỒI XE BIẾT NHỮNG CÁI NÀY!

— Anh ta lo vợ đẹp nhiều thằng chim, nên vẽ râu cho nó và bắt nó ăn mực lồi thế!

— Ấy mời bác cứ vào chơi với nhà tôi!

Câu ngu'oi nghĩa hiệp

(Tiếp theo trang 9)

CHÀNG - Tôi đoán có lẽ đến hai mươi năm rồi.

NÀNG - Hồ?

CHÀNG, *vội nói chừa*. - Đến thế là cùng.

NÀNG, *phật ý*. - Vậy mà tôi mới có hai mươi: đối với tôi, thế cũng đủ chán.

CHÀNG, *dấu dũa*. - Đối với tôi cũng vậy.

NÀNG - Vả lại hai tuổi so sánh cũng vừa đôi...

CHÀNG - Mười một năm. Chênh lệch như thế thực tuyệt.

NÀNG, *chừa lại*. - Mười năm rưỡi.

CHÀNG - Ấ!

NÀNG - Tôi sinh về tháng sáu.

CHÀNG, *đạo mạo*. - Như thế càng tuyệt hơn.

NÀNG. - Ông chắc thế à? (1) Brookfield? Ông có dám chắc thế không hỏi lord (1) Robinson.

CHÀNG, *ngạc nhiên hay làm ra vẻ ngạc nhiên*. - Có nói gì vậy?

NÀNG. - Lord Robinson.

CHÀNG. - Sao cô lại biết được tên tôi thế?

NÀNG, *cười*. - Sao lại không biết? Tôi có phải người dân độn quá đâu?

CHÀNG. - Cô nhận được tôi à?

NÀNG. - Không. Tôi chưa hề trông thấy ông lần nào hết.

CHÀNG. - Cả ảnh chụp tôi cũng không?

NÀNG. - Cũng không.

CHÀNG. - Thế sao mà...

NÀNG. - Lord Robinson thì ai mà không biết tiếng. Các báo đều đăng tin Lord tới nghỉ mát và trọ trong nhà sạn ở đây. Mà ở đây có bao nhiêu khách nghỉ mát khác tôi đều quen biết cả...

CHÀNG. - Nhưng sáng hôm nay có phải chỉ một mình Robinson đến thôi đâu? Có những ba, bốn người cùng đến một chuyến...

NÀNG. - Đây là những người Mỹ. Ông ông là người Anh, cơ! Làm thế nào được!

CHÀNG. - Cô không minh lắm.

(1) Một trước lớn trong hàng quý phải Ang-Lê. Robinson xin đọc là Rô-bin-son cho tiện.

NÀNG. - Ông làm tôi thêm ngỡ ngàng, lord Robinson à.

CHÀNG. - Cô với tôi, ta biết nhau bằng lối thông tin trên báo! Thực là một cách giới thiệu lạ lùng nhỉ?

NÀNG, *cười*. - Kể ra sự thông tin cũng phải có ích một đôi khi chứ! (Nàng dùng dũa.) Chết chửa! Quần áo tôi dính chặt cả vào người tôi đây này!

CHÀNG. - Cô thay quần áo đi thì hơn.

NÀNG. - Thế còn ông?

CHÀNG. - Ừ nhỉ, tôi cũng khá « ăm » đấy.

NÀNG. - Ông làm ơn đưa tôi về khách sạn với ông có được không à?

CHÀNG. - Cần gì phải về? Ở đây trời nắng thế này tốt hơn.

NÀNG *vội theo ý*. - Thế ra lord Robinson muốn ở lại đây?

CHÀNG. - Vâng... (Ngừng một lát rồi đột nhiên chàng hỏi :) Này cô!... Cô biết bơi không?

NÀNG *siêng siêng*. - Gì cơ?

CHÀNG. - Cô có biết bơi hay không?

NÀNG. - Ấ! Không. Cố nhiên tôi không biết bơi.

CHÀNG. - Thế thì quái lạ thực.

NÀNG. - Quái lạ?

CHÀNG. - Phải. Vì tôi cũng vậy, tôi cũng không biết bơi.

NÀNG *thoạt nghe lấy làm sùng sốt, nhưng lại giữ vững tâm ngay*. - Sao? ông bảo sao? ông bơi tuyệt giỏi thì có! Lại bơi cả quần áo kia! Không những thế, ông còn bơi qua được từ bên này sang bên kia hồ.

CHÀNG. - Thực thế ư?

NÀNG. - Chứ lại còn không thực! Này nhé, ông, ông dám nhào xuống một cái, rồi chỉ vài giây tay rất đẹp mắt là... (Nàng chơi thích về một thay đổi của chàng nên ngập ngừng).

CHÀNG. - Tôi dám nhào xuống?

NÀNG. - Chính thế.

CHÀNG. - Tôi thì tôi cứ tưởng hồ nông, tôi cứ đứng mà lội kia đấy.

NÀNG. - lora Robinson. Ngài nhìn mình quá đấy.

CHÀNG. - Thực cô tưởng tôi như

minh? (Chàng cầm lấy áo ngắm nghĩa cần thận).

NÀNG. - Ông xem cái gì vậy?

CHÀNG *không đáp thẳng câu hỏi*. - Phải rồi. Cái ngăn nước không lên tới ngang lưng.

NÀNG. - Thế cũng chưa phải là một chứng cứ.

CHÀNG. - Chưa phải? (Chàng sờ tay lên đầu). Nếu tôi dám nhào xuống thì tóc tôi đã ướt.

NÀNG. - Nàng như thế này thì tóc khô ngay.

CHÀNG. - Thế còn thuốc lá thì sao? (Chàng lấy một điếu trong hộp ra).

NÀNG. - Hộp kín nước không thấm vào được.

CHÀNG. - Thế mà diêm trong bao ướt hết. (Chàng lấy bao diêm trong túi quần ra và quẹt thử một cây.) Có thấy rồi chứ?

NÀNG *cười gượng gạo*. - Lord Robinson, dễ thường ngài không chịu nhận rằng đã cứu sống được em sao?

CHÀNG. - Vâng, có lẽ...

NÀNG, *lạnh lùng*. - Thế nào kia?

CHÀNG. - Lúc tôi nghe thấy cô kêu cứu, tôi liền bắt giặc nhảy ngay xuống hồ. Nhưng khi nước lên đến thắt lưng thì tôi bắt đắc dĩ phải nhận ra rằng nếu cứ lội ra xa nữa thì có lẽ lại đến lượt tôi phải kêu cứu.

NÀNG. - Thế rồi sao nữa?

CHÀNG. - Cũng may tôi không phải qua cái bước nhờ nhân ấy. Khắp cả cái hồ không có chỗ nào sâu đến chín mười phân: Tôi chỉ có việc cứ thế lội từ bờ bên này sang bờ hồ bên kia, cách nhau đầu chừng sáu, bảy thước.

NÀNG. - Tuy thế mà tôi cũng đang sắp sửa bị chết đuối dưới hồ...

CHÀNG, *hết sức giữ lễ độ*. - Có cho phép tôi hỏi một câu nhỏ này nhé? Thường thường cô có quen bị chết đuối như thế không?

NÀNG, *giọng tức giận*. - Lord Robinson!

CHÀNG. - Đừng, cô đừng nổi giận. Có một điều này tôi quên không nói cho cô biết.

Q. T. - Sao anh gửi thư lại dùng tem đóng dấu rồi?

T. N. - Bấm quan tòa, họ gửi thư cho con tem cũng đóng dấu rồi ạ.

NÀNG. - Điều gì kia?

CHÀNG. - Lúc này tôi đã trông thấy cô tự nhảy xuống hồ.

NÀNG. - A thế à?

CHÀNG. - Có phải thú vị không? Mà lại biết bao tình tứ nữa! Tôi cứ tưởng tượng đến cũng đủ cảm động!.. Này nhé. (Chàng nhại tiếng nũng nịu.) «Me ơi! me ôm lấy con, me hôn con đi!» Khéo nhất là cô lúc ấy không biết gì hết, cô không tự chủ được cứ chỉ mình... Cô không nhớ được điều gì qua, cả đôi giày của cô cô cũng quên nốt. Tấn kịch ấy quả là một kế tài tình! Mà cô những lớp kỹ thuật biết chừng nào! Hai bàn tay cứ bám lấy người ta rồi cứ níu kéo người ta xuống tận đáy nước! Thực là lối đóng trò kỹ diệu, không thì cũng gần tới được chỗ hoàn toàn! (Một lát. Chàng mỉm cười.) Cái tấn kịch bé con này tôi cho là thú vị quá. Ta nên cười cho thích... (Bỗng có tiếng đàn ông nghèo ngao hát một bài thông dụng.)

NÀNG, *bẽn lẽn*. - Ông nở chế riếu tôi! Phải, chính thế. Thế thì bắt nạt thực! Ấi lại nở xử tệ ác như thế bao giờ? Tôi cứ tưởng rằng... (Nàng ngừng bặt.)

CHÀNG, *gợi cho Nàng nói tiếp*. - Tưởng sao kia?

NÀNG. - Chẳng sao hết. (Rồi Nàng mạnh bạo nói :) Tôi cứ tưởng rằng lord Robinson là một người hào hiệp kia đấy!

— Khi chạy về quê nên làm gì?
— Nên kiếm lợi bằng cách đọc quyển:

GIỒNG CÂY AN QUẢ

(Culture fruitière)

Tác giả: NGUYỄN CÔNG HUÂN
Nông chính' tham tá - Giá 1p20, cước 0p30

Bán tại: **Librairie CENTRALE**
60, Boulevard Borgnis Desbordes - HANOI

Và ở: **KHOA HỌC TẬP CHI**
Route de Ngọc Hà Hanoi (Boite postale No 62)

HO-LAO, CẨM-TẠ

Phù-Chung le 1er Juillet 1940

... «cháu đã khỏi ho, chỉ hần dờm và huyết. — đi chiếu điện, thử kỹ, quan đốc đã nhận là: hết Trùng Lao! — Thuốc ngài như thế, mong ngài quảng cáo nhiều vào, để bệnh nhân xa gần đều biết, cũng là cách cứu-nhân, độ thế, để họ được khỏi, và nhất là thoát tội tiền hết, người chết...»

Đỗ văn Pha

Cựu Lý Trưởng Phù-chung, Hoài-Bức, Hà-dông

...Lúc sanh nở, nhà tôi cũng vì chứng ho ấy mà tỷ nữa thiệt mạng, sau cứ uống thuốc hoài, tốn khá tiền, nhưng cũng vô hiệu, cho đến khi dùng thuốc của ngài, lúc ấy mới bớt và khỏi hẳn.

Nguyễn văn Hóa

Secrétaire comptable, service de la Voirie Tourane

Tourane le 18 juillet 1940

Lời nhà thuốc — Những bức thư như thế, đăng báo từ xưa tới nay, cũng đủ để các ngài tin cậy. Vậy ai có bệnh, kíp dùng Cao Ho Lao, lọ lớn 10p00, lọ nhỏ 5p50

Người trừ lao, lớn 5p00 nhỏ 3p00 — Haiphong, MAI-LINH có bán — Xin cần thận: Gần đây nhiều kẻ thấy thuốc Cao Ho Lao của bản viện bán chạy, vì cứu được nhiều người, họ cũng nghĩ cách chế Cao Ho Lao định mập mờ lừa người có bệnh. Các ngài nên nhớ: Cần nhiều đại-lý các nơi.

CHÀNG. — Nhưng... nhưng tôi có phải là thế đâu ?
 NÀNG. — Ông không phải là người hào hiệp à ?
 CHÀNG. — Không... Tôi không phải là lord Robinson.
 NÀNG. — Sao ? Ông không phải ?
 CHÀNG. — Không.
 NÀNG. — Thế thì ông là ai ?
 CHÀNG, nói khẽ. — Tôi là...
 NÀNG. — Một người họ hàng của lord Robinson ?
 CHÀNG. — Không.
 NÀNG. — Một người bạn ?
 CHÀNG. — Có lẽ... cũng tạm coi là thế được...
 NÀNG. — Bạn tâm giao ?
 CHÀNG. — Đại khái như thế. Ông ta cho tôi biết tất cả các việc ông ta làm. Ông ta với tôi, hai người không bao giờ rời nhau ra được.
 NÀNG, sốt ruột. — Thế thì ông là người thế nào mới được chứ ?
 CHÀNG, rất tự nhiên. — Là đầy tớ của ông ta.
 NÀNG, kinh ngạc. — Ô ! thế mà anh ôm tôi anh hôn !
 CHÀNG. — Tại cô van vì mãi.
 NÀNG, lúc ghen đến cỡ. — Một tên đầy tớ mà dám...
 CHÀNG. — Một tên đầy tớ có thể hôn cũng khéo thế được như bất cứ ai. Nhất tôi lại là một tên đầy tớ rất tốt.
 NÀNG. — Anh là một đồ lão xược ! (Nàng nhặt lấy cái khăn tay chàng vứt xuống cỏ lúc nãy, rồi Nàng hầm hầm lau lấy lau để miệng Nàng.)
 CHÀNG. — Khăn tay của tôi đây !
 NÀNG, vứt cái khăn xuống đất. — Hừ, tóm !... Ừ... Này tôi bảo cho anh biết, anh chỉ là đũa... (cô tìm lời) là một thằng... một thằng...
 CHÀNG, dịu dàng. — ... đây tớ.
 NÀNG. — Ô ! (Nàng ngồi lên khúc cây, tức tối không thể nói lên được. Tiếng nghêu ngao hát lại đưa ra.)
 CHÀNG. — Này, tôi bảo cô cái này.
 NÀNG. — Chẳng bảo gì hết.
 CHÀNG cố nài. — Không, cô cứ nghe tôi.
 NÀNG. — Tôi cấm anh không được nói với tôi câu nào đấy.
 CHÀNG. — Tôi muốn giúp cô một việc.
 NÀNG đứng phắt dậy. — Tôi không cần giúp gì hết.
 CHÀNG đột ngột. — Thế thì cô ngốc lắm, cô ạ.
 NÀNG nói giận. — Anh bảo sao ?...
 CHÀNG không để nàng nói thêm. — Tôi muốn điều đình với cô một món sếp...
 NÀNG khinh bỉ. — Tôi không phải là người thêm bàn tính với anh.
 CHÀNG. — Có cô nghe thấy tiếng thổi sáo với tiếng hát vừa rồi đấy không ?
 NÀNG. — Nghe thấy hay không, không việc gì đến anh.
 CHÀNG giọng mách bảo. — Chính ông ta đấy... Robinson ấy mà !
 NÀNG. — Lord Robinson ư ?
 CHÀNG gât. — Con đường nhỏ dẫn đến đây, mà ông ta đang đi trên con đường nhỏ...
 NÀNG. — Ừ thế rồi sao ?
 CHÀNG. — Có với tôi, ta có thể thu xếp thế nào...

NÀNG vừa ngẫm nghĩ hồi. — Thu xếp là thu xếp làm sao ?
 CHÀNG. — Để tôi xin nói. Một tên đầy tớ đi làm chẳng được mấy tý đồng tiền...
 NÀNG. — Rồi sao nữa ?
 CHÀNG. — Nhưng tiếng thế đời khi hẳn cũng giúp được nhiều việc ích lợi...
 NÀNG nói chậm rãi. — Giúp như thế nào ?
 CHÀNG. — Thế nào thì cô đã hiểu, lộ là phải nói... (Chàng lăm lăm cười ra vẻ ẩn ý, rồi lấy giọng quý quý) Quà áo của cô vẫn còn ướt đấy chứ ?
 NÀNG lúc đó nàng đã hiểu ý. — Còn.
 CHÀNG. — Có lẽ không vậy gì phải đem phơi khô vội (Tiếng người đàn ông tiến lại gần.)
 NÀNG. — Tôi hiểu rồi.
 CHÀNG. — Thì mau lên !
 NÀNG. — Anh giữ kín nhé ? (Chàng gât.) Tôi sẽ không quên ơn anh đâu... (Nàng vội vã chạy vào khu rừng mát.)
 CHÀNG ngồi lên khúc cây và cất tiếng cười ròn rã khoái trá. — Cô em không đi ! Cô em chạy cơ ! Như thế chóng hơn. Minh thực đáng được thưởng công bằng một điều thuốc lá. (Nhưng đánh mãi đêm không cháy). Diêm ướt mà mình cứ quên hoài !
 (Lúc đó một người đàn ông bước vào. Hắn ăn mặc đứng đắn nhưng dáng người thô và có vẻ làm thường. Miệng hắn lúc ấy huýt sáo.)
 CHÀNG. — Bepo ! (Bepo lại gần)
 BEPO. — Bẩm Mylord gọi con ?
 CHÀNG. — Anh cho tôi tí lửa. Bepo lẽ phép lấy diêm trong túi chằm thuốc lá cho cháu.) Cảm ơn. (Chàng hút mấy hơi khoan khoan.) May mà diêm của anh không bị ướt tí nào.
 BEPO. — Bẩm Mylord, sao diêm của con lại có thể bị ướt được.
 CHÀNG. — Ừ nhỉ. Thôi được. À này, Bepo. Anh cho cảnh ở miền này thế nào ?
 BEPO. — Bẩm đẹp ạ.
 CHÀNG. — Xem chừng anh không mến lắm thì phải ?
 BEPO. — Bẩm Mglord, đâu có thế ? Ở đây trước hết chẳng phải làm việc gì, vì đã có người của khách sạn. Tha hồ nghỉ ngơi. Sau nữa con không ưa xem phong cảnh các nơi khác.

CHÀNG. — Thế nghĩa là, anh sợ ở đây sẽ buồn chứ gì ?
 BEPO, cãi làm vờ. — Bẩm Mylord, đâu có !
 CHÀNG. — Mà không buồn là phải Bepo ạ. Vì miền này kỳ thực còn hoạt động hơn thế này nhiều. Miền này có các môn thể thao riêng, nhất là có một môn này: đó là cuộc đi câu người nghĩa hiệp.
 BEPO. — Bẩm môn ấy như thế nào ?
 CHÀNG. — Rồi anh sẽ biết... Thú vị lắm cơ ! nhất là khi người đứng đôi với mình lại khá khỉnh.
 BEPO. — Bẩm, thế ra lối chơi không phải chỉ dành riêng cho đàn ông ?
 CHÀNG. — Không ! Vì nếu thế thì chẳng còn gì là hay cả. Nhưng muốn chơi môn này phải có khiếu mới được... Anh là người bạo dạn, có phải không Bepo ?
 BEPO. — Bẩm con biết dùng hai nắm tay cũng khá, ạ.
 CHÀNG. — Môn này không phải để thụi nhau đâu... Anh hãy người lên xem nào. (Bepo thẳng người lên). Trông cũng chưa ra vẻ lắm, song không sao: tôi chắc anh cũng có thể làm một người nghĩa hiệp chừng chạc được lắm, mà hình như có cái gì báo trước cho tôi biết rằng anh sẽ có dịp trở nên một người nghĩa hiệp ngay lát nữa không chừng. (Bỗng từ phía mà lúc mở màn có tiếng kêu cứu, người ta lại nghe thấy tiếng ngã xuống nước và tiếng kêu: « Cứu tôi với ! Cứu tôi ! »)
 BEPO, cảm động. — Bẩm Mylord !
 CHÀNG, bình tĩnh. — Gì đấy, Bepo ?
 BEPO. — Bẩm, có người kêu cứu...
 CHÀNG. — Ừ, phải rồi.
 BEPO. — Bẩm con có nên đi cứu không ?
 CHÀNG. — Nên... mà đi nhanh lên mới được.
 BEPO. — Xin vâng. (Hắn chạy vội về phía hồ)
 CHÀNG, gọi dặt lại. — Bepo !
 BEPO, đứng dừng lại. — Bẩm Mylord !...
 CHÀNG. — Rồi anh xem, cuộc câu nghĩa hiệp thú lắm lắm kia đấy. Nhưng không phải bao giờ cũng có thể muốn gì thì được nấy đâu. Thôi đi đi !
 BEPO. — Bẩm Mylord vâng.
 NÀNG, kêu trong sân khấu. — Có ai cứu tôi với ! Ai cứu tôi ! Ai cứu tôi ! ! !
 BEPO. — Tôi đây ! tôi đến đây !
 CHÀNG, mỉm cười, mắt nhìn lên nửa ra vẻ mơ màng nửa ra vẻ hóm hỉnh.

THI TRUYỆN VUI CÓ ĐỀ
SẴN BÒ TỐT
A đã được ăn thịt các già thú hẳn cũng phải công nhận rằng thịt bò tốt rất ngon, hơn thịt hươu nai nhiều. Chính tôi, khi hào đi săn là cứ tìm cho được bò tốt mới bắn, lại đi đường hoàng, ban ngày ban mặt, không thêm đi đêm; nó có chết cũng không bảo là mình, trời tối, bắt nạt.
 Một hôm, theo lệ, tôi xách khẩu súng năm phát vào rừng, không quên đem theo một chục người để kiêng hò vì tôi đã đi là nhất định không khi nào chịu về không.
 Tôi cửa rừng, tôi để bọn người đứng ngoài và hăng hái tiến vào. May quá, mới vào sâu độ hơn cây số, đến một chỗ thưa cây, thấy ngay hai anh chị to kèch xù đang nằm tình tự. Tôi nhẹ nhàng lên đôn, nhâm kỹ đầu con đực và mổ cò. Con cái giật mình vàng chạy, còn con bị đạn, chưa quí, hăng lên và xông lại phía tôi. Tôi vội vàng bắn thêm luôn ba phát tiếp nhau nhưng đạn chỉ vào mình, nó không ngã. Nó đã đến cách tôi có một bước và, không kịp chèo lên cây, tôi nằm lún ngay ra đất. Con vật cúi xuống húc nhưng hai sừng đã thành vô dụng vì cặp sừng đó chỉ ghè gém khi dùng để vâng mà thôi. Nó hết lấy mồm để lấy tay lại lấy sừng để gạt nhưng chẳng ăn thua gì, tôi vẫn ôm vững khẩu súng và lần theo chiều nó gạt. Một chốc cậu ta mỏi cổ, lại mệt vì máu ra nhiều, ngừng đầu lên để nghỉ và lác hai bên cho khỏi mỏi. Tôi liền đờ súng, nó dớp ngay lấy, tôi lập tức mổ cò và viên đạn cuối cùng đã kết quả đời con vật hùng dũng.
 Mừng quá, tôi vội nhồm dậy, tìm lối ra để gọi người vào kiêng về nhưng vừa đi được vài bước đã nghe tiếng động đằng sau, tôi quay lại và thấy con bò tốt cái đã đứng bên cạnh chồng nó. Tôi nghiệp, nó cúi xuống nhìn con đực đang hấp hối, hai mắt nó chan hòa những nước và, trời ơi ! nó rống lên một tiếng thật to và đâm sầm vào cây cổ thụ gần đó: hai sừng nó gãy lìa, đầu rập, nhưng nó cũng cố gượng lại bên chồng rồi mới ngã lăn ra chết: con vật tiết nghĩa đã tự tử các bạn ạ.
 Thành ra hôm ấy hẳn có một con mả lại được hai, phải gọi thêm chục người nữa mới kiêng được cả đôi về nhà.
 Nhưng tôi chỉ cho xả thịt con đực. Còn con cái, tôi sai đào một cái hố sâu ở sau vườn để chôn và chính tay tôi đục một tấm bia bằng chữ quốc ngữ để kỷ niệm:
 « Tiết-liệt bò-tốt-cái chi mô ».
Châu-Đình

HA MÀN
 THẾ-LỮ
 phỏng dịch theo bản kịch của Gabriel Timmory
 ông này lại phiên dịch theo bản kịch Hoa-Kỳ của Percival Wilde

Muốn xây dựng theo Khoa Học và Mỹ-Thuật, lại không tốn phí, các Ngài ở xa gần, hãy đến hay viết thư hỏi:
Kiên-Trúc-Sư
Từ-Nghệ
 Hanoi - 21 bis Rue Jean Soler
 Téléphone 1228
 Bao giờ các Ngài cũng được vãng ý

NHÀ THUỐC

88, phố Huế, HANOI
và có đại-lý khắp nơi

HỒNG KHÊ

Op.10 Thoái Nhiệt Tân phát 12 tay, năm phút khỏi cảm sốt, nhưc đầu. Op.15 Phát Lạnh phát 12 tay, năm phút khỏi sốt rét ngũ nước. Op.20 Phấn Foda xoa một tí vào nách hết mùi hôi ngay tức khắc. Op.30 Thuốc Ho Gà phát 12 tay, uống khỏi miệng, trẻ em rút cơn ho ngay. Op.20 Thuốc đau Dạ dày đương cơn đau uống khỏi hẳn và không đau lại nữa. Tỉnh ngộ Giới Yên phát 12 tay, thuốc nước 1p.00, thuốc viên 0p.50 ai cai thuốc phiện cũng bỏ hẳn được, vì không trộn lẫn chất thuốc phiện. Bắt đầu uống thuốc cai bỏ hút ngay, vẫn đi làm việc như thường. Thuốc Trường Sinh ngâm rượu, lớn 1p.00, hộp nhỏ

Op.35 ngâm với một chai rượu uống ngon và bổ huyết, bổ thần, bổ tỳ, lại trừ được các bệnh đờm, bệnh tê, thấp, bệnh ngũ nước, bệnh vàng da, bệnh phong tích v. v... Sâm nhung bách bổ Hồng Khê 1p.00, các ông dùng hộp vàng, các bà dùng hộp bạc, uống trong một ngày đã thấy khỏe mạnh, thật là VUA các thứ thuốc bổ hiện thời. Tráng dương kiên tinh bổ thận số 47 chai lớn 1p.00, mỗi gói 0p.25 sau khi uống 3 giờ đã thấy cường dương, tinh kiên và đặc, uống nhiều bổ thận, không có hại như dùng những thứ thuốc « phòng thuật » nhảm nhí. Thuốc Lậu Hồng Khê số 30 (0p.60) khỏi rút nọc lậu. Thuốc Giang mai Hồng Khê số 14 (0p.60) khỏi rút nọc Giang mai. Thuốc Hồng Khê chữa bệnh tình có tiếng, hễ cứ nói đến Hồng Khê là người ta nghĩ ngay đến thuốc lậu, giang mai.

Nhà thuốc Hồng Khê và đại-lý Hồng Khê các nơi đều có biểu sách Gia-dinh Y-dược và sách Hoa nguyệt cảm nang, ai cũng nên đọc để phòng thân và trị bệnh.

Đã có bán :

Vua Quang

Trung

Lịch sử tiểu thuyết của Phan
trần Chúc, giá 0p.60

Lỡ bước sang
ngang

Thơ Nguyễn Bình, giá 0p.50

Lan Hữu

Tiểu thuyết của Nhược Tống
giá 0p.50

Ngoại tình

Tiểu thuyết của Vũ trọng Can
giá 0p.40

Chiêu

Tiểu thuyết của Nguyễn xuân
Huy giá 0p.40

Một tháng với
ma

Tiểu thuyết của Lưu trọng Lư
giá 0p.25

Nhà in Lê-Cường

96 Route de Huế Hanoi
xuất bản

TẠI HIỆU ĐỆT

CU'-CHUNG

Hiệu đang trưng bày nhiều kiểu
Maillot, Slip

đi tắm bể rất đẹp

Trước khi đi tắm xin mời các Ngài,
hãy đến xem qua các kiểu áo mới

CU'-CHUNG

100 Rue du Coton, HANOI

PHÒNG - TÍCH VÀ PHẠM - PHÒNG
HAY LÀ ĐAU DẠ DÂY

Thuốc hay nổi tiếng khắp Đông Dương
gây nên rất nhiều cảm ơn thật lắm

Con chim
Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không
biết đói, ăn chậm tiêu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn nóng rồi thì hay ợ (ợ
hơi hoặc ợ ch a). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nổi
hên. Khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường ngao ngán và môi
mặt. buồn bã ở ăn tay, bị lâu u ám sắc da vàng, da bụng đầy. Còn nhiều
chứng không kể xiết. Một liều thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Liều một
bạn uống 0p.25. Liều hai bạn uống 0p.45.

Vu đình Tân An tứ Kim tiền năm 1928
178 bis Tachirov, Haiphong

Đại lý phát hành toàn tỉnh Hanoi: AN HÀ 13 Hàng Mã (Calvres) Hanoi
Đại lý phát hành khắp Đông Dương: NAM TÂN 100 phố Bonnal, Haiphong
Có hơn 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung - Nam - Bắc kỳ - Cao
mên và Lào có treo cái biểu tròn.

Rượu

côt

nhát

MARTELL

Đại-lý độc quyền L.Rondon et Cie Ltd
21 Boulevard Henri Rivière — Hanoi

Là thứ rượu
đã nổi tiếng
từ 200 năm nay

Sây-sập-zì

Ấy là tên mà các bạn lảng cho đặt cho thuốc cường dương Quảng Tự (42). Thuốc bôi chế ở bên Tàu, kiên hiệu ngay tức khắc, nó giúp cho đàn ông được hoàn toàn mãn nguyện trong việc giao tình. Rất có ích cho những người bị liệt dương, di tinh, mộng tinh. Mỗi lọ giá 1p. Gửi lĩnh hóa giao ngân

dào-lập

97, Hàng Gai, Hanoi

Rất
THƠM và MƯỢT
 Vì vậy người lịch sự bao giờ, cũng dùng nó. Bán lại các cửa hàng lớn Trung Nam Bắc kỳ

AN-THAI

GRAND FABRIQUE DE POUSSE-POUSSE

Gấp khi gió lép mưa đơn,
 Dùng xe AN-THAI chẳng con có gì.

Có bán đủ cả: Vải, Săm, Lốp và đồ phụ-tùng xe-tay
 N. 2, Rue Nguyễn-Trọng-Hiệp
 HANOI

Bệnh tinh

Mắc bệnh lậu, giang mai, hạ, cam, hột xoài, vân vân chỉ nên tìm đến

dức thọ đường

131, Route de Hué - HANOI

mà chữa khoán hoặc uống thuốc sẽ được khỏi chắc chắn. Thuốc không công phạt, không hại sinh dục. Nhà thuốc nhận chữa nhiều bệnh rất linh nghiệm.

HẠNH PHÚC GIA ĐÌNH

Nhân các bà lời kỳ ở cũ!
 Muốn tốt tươi nên giữ màu da!
HOA KỶ RƯỢU CHÔI nên soa!
 Dung nhan lại thấy đậm đà hơn xưa!
 Vừa giãn huyết, lại vừa răn cốt!
 Vẻ đoan-trang đẹp tốt như không.
 Ngày xuân càng đượm sắc hồng,
 Càng tươi màu thắm, càng nồng tâm yếu.

Giới thiệu bạn gái
 Đào-Thị HỒNG-LOAN

Nhà thuốc LÊ HUY-PHÁCH

Có sách Bảo vệ gia đình biếu các ngài. Ở xa xin gửi 0p04 timbre tiền cước phí.

VẠN NĂNG LINH BỒ rất hay,

Giúp người khỏe mạnh đó đây vang đồn.

Uống vào ăn ngủ đều ngon,

Tinh thần minh mẫn để con khác người.

Vạn Năng Linh Bồ 1p00

Các cụ thờ hồn hèn, gân cốt lỏng lẻo, ít ăn ít ngủ, dùng V. N. L. B. sẽ khỏe lại ngay. Các Ngài làm việc mệt mỏi, quần trí, mệt mỏi thể chất, dùng V. N. L. B. lập tức thấy đỡ chịu.

Các bà huyết hư, gầy yếu, da đỏ bạc nhợt, phiền muộn trong lòng, bệnh vặt

luôn luôn, dùng V. N. L. B. lập tức khoan lòng. Bách bệnh đều tiêu.

Các Cô các Cậu nam nữ học sinh, tinh thần quẩn bách, hay quên, hay sợ, sức khỏe không đều, dùng V. N. như ý số câu.

LƯƠNG-NGHI BỒ-THÂN thuốc thần,

Mộng, Di Tinh lanch các phần nguy nan.

Thủ-dâm bệnh thận chan chan,

Lương-Nghi uống đến khỏi toàn vẹn ngay.

Lương Nghi Bồ Thân 1p00

Lá, mộng, lanch tinh hực cho sức khỏe, sinh ra đủ các thứ bệnh: mờ mắt, đái, khí, khí xuất thì môi gỏi, quần trắng, thực là vất vả đủ đường, ấy chỉ bởi thân yếu mà sinh ra, phải lập tức uống L. N. B. T. là khỏi bệnh, mà như

ý. Thủ dâm thực là tai hại cho tinh thần và sức khỏe, đã làm một cách khôn ngoan cho thân già mà hại cho đường tử tức. [Không ai đã mắc cái bại thủ dâm ấy, lập tức dùng L. N. B. T. mà chữa, cho cuộc đời được tươi trẻ, trường tại được rực rỡ.

LY DỊ YÊN HÀ phải uống ngay

Nam nhân Nam trí ở đời này

Quảng đèn đập tẩu mau đi chứ

Điu dật nhau lên khỏi vũng lầy

Ly-dị Yên-hà thủy 1p00

Ban trẻ đã chót đa mang vào lảng thuốc sai, phải mau mau tỉnh ngộ, kia trời Âu hồ Á ai những tranh đua. Đây, một đề khí dụng: Ly-dị Yên-hà, để xe

cùng lọ. Không vất vả gì, tinh thần minh mẫn, mà cừu rất nhau lên khỏi vũng lầy. Rồi chỉ báo cho đàn em lảng thuốc sai là: Tiêu tụy.

PHONG-TÌNH mà vương phải gái,

Thuốc Lê-Huy-Phách thực tài thực hay,

Uống vào bệnh khỏi mau thay,

Ngày ngày nức tiếng đó đây vang đồn.

Giang-mai, cũ đình thiên phác, phát hạch, phát soai, lở kê lợi, lung tay chèn rãng, chỉ dùng thuốc « Giang-Mai » số 18 là khỏi (1p00). — Lậu buốt, đái ra máu, dùng « Lậu Buốt » số 4 (0p50). — Lậu ra mủ, dùng thuốc « Lậu Mủ »

số 10 (0p50). Nếu vừa đái buốt, vừa có mủ, lại ra mủ, dùng « Thanh Niên Cơ Khố Hoàn » số 70 (1p20). — Lậu chửa huyết nọc, tiêu tiền dục, có vẩn... dùng « Tuyệt Trùng » số 12 (0p50) và « Sao Mưa » thang (0p15) kèm với nhau, được khỏi dễ dàng.

Có đại lý khắp các tỉnh và cần nhiều đại lý ở các phủ, huyện, đồn, có hóa hồng, lương tháng, điều kiện dễ dàng

Nhà thuốc LÊ-HUY-PHÁCH

N. 19, Boulevard Gia-Long (Hàng Giò) - HANOI